

Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ Ι: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής
Σταύρος Γυφτόπουλος

σύμβουλοι
Ντίνα Βαΐου
Ειρήνη Κλαμπατσέα
Βασίλης Τσούρας

Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

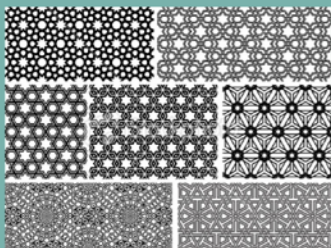
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής
Σταύρος Γυφτόπουλος

σύμβουλοι
Ντίνα Βαΐου
Ειρήνη Κλαμπασέα
Βασίλης Τσούρας

Το Ισλάμ

Η Ισλαμική θρησκεία απαγορεύει αυστηρά την οποιαδήποτε απεικόνιση του Αλλάχ αλλά και των προφητών του, με αποτέλεσμα την ελαττωρή απεικόνιση της διακοσμητικής και της καλλιγραφίας, από γεωμετρικό έως και αρχιτεκτονικό επίπεδο.

Η ίδια η λέξη Ισλάμ στα αραβικά, σημαίνει «υποταγή στον Θεό», «ο δρόμος προς την ειρήνη» ή απλώς «ειρήνη». Οι πιστοί του Ισλάμ αποκαλούνται Μουσουλμάνοι.

Το Ισλάμ είναι η, τρίτη χρονολογικά, από τις «Αβρααμικές» όπως αποκαλούνται, θρησκείες, μετά τον Ιουδαϊσμό και τον Χριστιανισμό. Οι πιστοί του ανέρχονται περίπου στο 20% του παγκόσμιου πληθυσμού ενώ, χάριν σύγκρισης, ο Χριστιανισμός κατέχει το 33%.

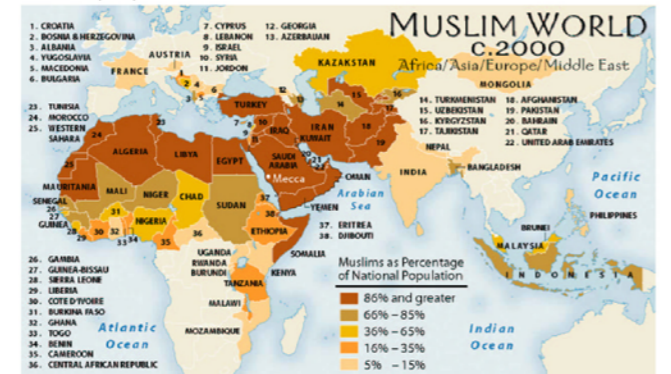
Οι πιστοί του χωρίζονται, κυρίως, σε δυο σχολές: τους Σουνίτες (85%) και τους Σίιτες (15%).

Ο χώρος επιρροής του βρίσκεται κυρίως στην Ασία και την Αφρική, με τους μεταναστες των περιοχών αυτών ωστόσο, να το έχουν πλέον μολοίσει σε ολόκληρο τον κόσμο.

Η δε γεωπολιτική θέση της Ελλάδας, την καθιστά τόπο συχνό προορισμό μεταναστών από διάφορες μουσουλμανικές χώρες.

Επιπλέον, κυρίως στην Θράκη, εντοπίζεται η Μουσουλμανική Μειονότητα, που αριθμεί 100.000 άτομα και αποτελείται από Έλληνες πολίτες τριών, κυρίως, εθνοτήτων: Τούρκους (50%), Πομάκους (35%) και Ρομά. Ακόμα, η περιοχή του Γκαζιού στην Αθήνα, φιλοξενεί ακόμα αρκετούς μουσουλμάνους, από την εποχή λειτουργίας του εργοστασίου.

Στη Θράκη σήμερα υπάρχουν τρεις μουφτίδες, περίπου 270 ιμάμηδες και περίπου 300 τεμένη.*

Είναι αξιοσημείωτο το ότι το κύριο μέρος της προσευχής, γίνεται στα αραβικά, γεγονός που αναγάγει την θρησκεία του Ισλάμ σε δια-πολιτισμικό συνδετικό στοιχείο.

Την καρδιά του Ισλάμ, αποτελεί το Κοράνι, μια συλλογή με τα ακριβή λόγια που αποκάλυψε ο Θεός μέσω του Αγγέλου Γαβριήλ προς τον προφήτη Μωχάμμετ ή Μωάμεθ (1632 μ.Χ.). Το Ισλάμ επίσης αποδέχεται την Παλαιά και Καινή Διαθήκη και τιμά όσους προηγήθηκαν του Μωάμεθ διαδίδοντας το μήνυμα του ενός Θεού, ως προφήτες.

Ο Μωάμεθ υπήρξε μια μεγάλη πολιτική, στρατιωτική και πνευματική προσωπικότητα και αποτελεί σήμερα ιερό πρόσωπο για τους Μουσουλμάνους, μη απεικονιζόμενο. Η μεγάλη του προσφορά στον Αραβικό κόσμο ήταν που κατόρθωσε να ενώσει όλες τις ειδωλολατρικές φυλές της Αραβίας και να αναδείξει το Αραβικό έθνος μέσω της μονοθεϊστικής θρησκείας του Ισλάμ, που είναι και ο ιδρυτής της.

Το Κοράνι αναφέρεται σε όλα τα ζητήματα που αφορούν τους ανθρώπους: τη σοφία, το δόγμα, τη λατρεία και το νόμο αλλά το βασικό θέμα είναι η σχέση του Θεού με τα πλάσματά του. Παράλληλα δίνει κατευθυντήριες γραμμές για μία δίκαιη κοινωνία, ορθή αλληλεπίδραση των ατόμων και ένα ισόνομο οικονομικό σύστημα. Διάφορες δε ερμηνείες και διευκρινίσεις, ταξινομούν τις ανθρώπινες πράξεις σε halal (το νόμιμο) και haram (το παράνομο) ή οριοθετούν διάφορες καταστάσεις, οικογενειακού κυρίως, δικαίου.

* με επιφύλαξη

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (1)

1. Στο όνομα του Αλλάχ του Παντελήμονα, του Παλιεύσπλαχνο (Μπισουλλάχφραχμάνιφραχίμ).

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (2)

2. Η Δόξα ανήκει στον Αλλάχ, τον Άρχοντα όλων των κόσμων.

الرَّحْمَنُ الرَّحِيمِ (3)

3. Τον Παντελήμονα, τον Παλιεύσπλαχο.

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ (4)

4. Τον Ηγεμόνα της Ημέρας της Κρίσης.

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (5)

5. Εσένα μόνο λατρεύουμε και Εσένα μόνο ικετεύουμε για να μας παρέχεις τη βοήθειά Σου.

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (6)

6. Καθοδήγησέ μας στον ορθό δρόμο.

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (7)

7. Τον δρόμο εκείνων, που τους χάρισες την Ευλογία Σου, όχι εκείνων που περίπεσαν στην Οργή Σου και που Παραστράτησαν.

το πρώτο, κατά σειρά, απόσπασμα από το Κοράνι

Οι πέντε βασικές αρχές ή «Πυλώνες», όπως ονομάζονται, του Ισλάμ είναι οι εξής:

1. Η διακήρυξη της Πίστης – κάποιος γίνεται Μουσουλμάνος λέγοντας «δεν υπάρχει άλλος θεός από τον Θεό, και ο Μωχάμμετ είναι αγγελιοφόρος του Θεού». Με αυτή τη διακήρυξη το άτομο δηλώνει την πίστη του σε όλους τους απεσταλμένους του Θεού.

2. Προσευχή – Οι Μουσουλμάνοι προσεύχονται υποχρεωτικά πέντε φορές την ημέρα. Οι Ισλαμικές προσευχές είναι άμεσος σύνδεσμος μεταξύ του πιστού και του Θεού. Στο Ισλάμ δεν υπάρχει ιεραρχία ή κλήρος. Ένας μορφωμένος Μουσουλμάνος που εκλέγεται από το εκκλησίασμα οδηγεί τις προσευχές.

3. Ζακάτ – Μία από τις σημαντικότερες αρχές του Ισλάμ είναι ότι όλα τα πράγματα ανήκουν στο Θεό και πως τον διαχειρίζονται απλώς οι άνθρωποι. Η Ζακάτ ή φιλανθρωπική προσφορά «εξαγνίζει» τον πλούτο βάζοντας στην άκρη ένα μερίδιο για όσους έχουν ανάγκη. Η πληρωμή αυτή είναι συνήθως 2,5% του αποταμιευμένου κεφαλαίου του ατόμου.

4. Νηστεία – κάθε χρόνο στον Ισλαμικό σεληνιακό μήνα Ραμαντάν, οι Μουσουλμάνοι νηστεύουν από την χαραυγή ως τη δύση του ηλίου. Η νηστεία είναι μία άλλη μέθοδος αυτό-εξαγνισμού.

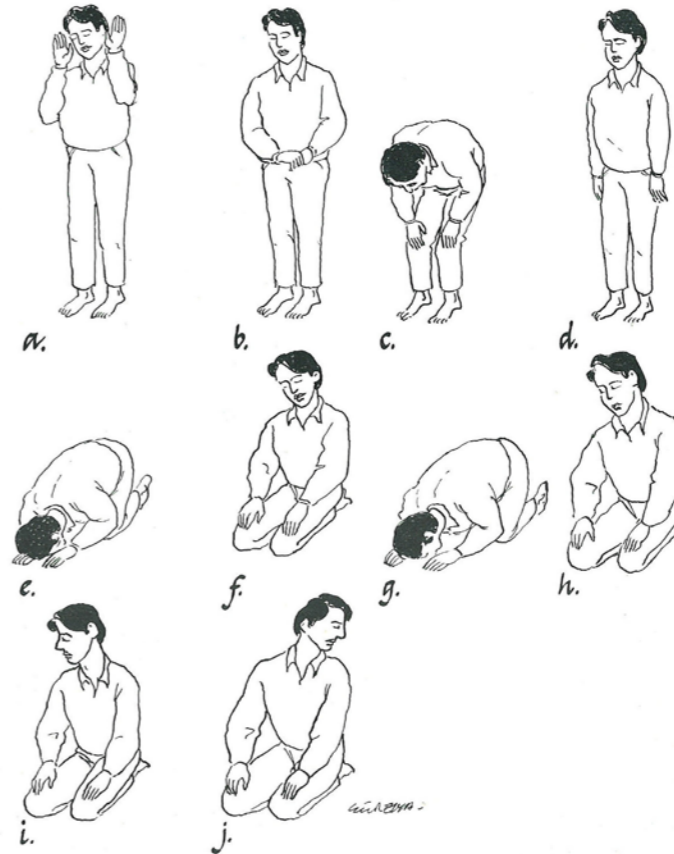
5. Προσκύνημα – Το προσκύνημα στη Μέκκα ή Χατζ, είναι υποχρεωτικό για τους οικονομικά και σωματικά ικανούς.

Το τυπικό της λατρείας προβλέπει πέντε προσευχές (Salat) με κυλιόμενες ώρες ημερησίως. Οι πιστοί καλούνται στην προσευχή από το Μουεζζίνι και οδηγούνται κατά την διάρκειά της από τον Ιμάμη. Η βασική λειτουργία γίνεται κάθε Παρασκευή για διαφοροποίηση από τους Χριστιανούς (Κυριακή) και τους Εβραίους (Σάββατο).

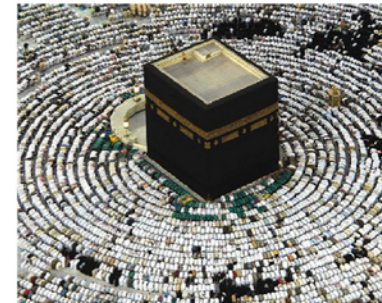
Κατά την προσευχή τους, οι πιστοί στρέφονται προς την κατεύθυνση της Μέκκας (Qibla), όπου γεννήθηκε ο Μωάμεθ.

Της προσευχής προηγείται λατρευτική πλύση (Wudu) του πιστού με τρεχούμενο (κατά προτίμηση) νερό. Μπορεί να είναι μερική ή ολόσωμη αναλόγως του βαθμού της συμβολικής κάθαρσης που απαιτείται.

Οι γυναίκες συνήθως ασκούν το καθήκον της προσευχής κατ' οίκον ενώ κατά την είσοδό τους στο ναό θα πρέπει να έχουν καλυμμένη την κεφαλή τους με μαντήλα. Ανάλογα με τις παραδόσεις της εκάστοτε τοπικής κοινωνίας, ο χώρος προσευχής των γυναικών να είναι ομογενής με τον ανδρικό, να βρίσκεται σε κάποιο εξώστη ή διαχωρισμένο με ένα πέτασμα.

οι διάφορες στάσεις κατά την προσευχή

Το Kaaba

Βρίσκεται στην Μέκκα, στο εσωτερικό του Τζαμιού al-Haram και πρόκειται για το σημαντικότερο κτίριο για τους Μουσουλμάνους. Ειδικά την περίοδο του Χατζ, συγκεντρώνονται ημερησίως 60 εκατομμύρια πιστών, κυκλικά γύρω από αυτό, για να προσευχηθούν.

Σε μια εσοχή της όψης, οι πιστοί μπορούν να ακουμπήσουν τον Μάυρο Λίθο, έναν μικρό βράχο που έπεσε από τον ουρανό και σύμφωνα με την παράδοση παραδόθηκε στον Αβραάμ από έναν άγγελο.

Το Kaaba αποτελεί το εστιακό κέντρο όλων των Qibla, δηλαδή όλοι οι μουσουλμάνοι «κοιτούν» προς αυτό.

Στο ιερατείο του Ισλάμ υπάρχουν οι εξής ρόλοι:

Ο Ιμάμη των Σουνιτών είναι ο προϊστάμενος και οδηγός στην προσευχή και ιδιαίτερα τη μισσηβίτη της Προσευχής στα κεντρικά τέμνα της κοινότητας ενώ στους Σίιτες, λόγω των διωγμών που υπέστησαν από την πλειοψηφούσα παράδοση των Σουνιτών, ο τελευταίος τους Ιμάμη εξορίστηκε και έπαυε η κληρονομική διαδοχή. Επειδή όμως χωρίς Ιμάμη δεν μπορεί να υπάρξει Σίιτική κοινότητα, οι Σίιτες δέχθηκαν ότι ο Ιμάμη δεν πέθανε αλλά με το θάνατο του διού κρυφθηκε μυστηριωδώς και παραμένει έκτοτε κρυμμένος, παρακολουθώντας και ενισχύοντας από τον κρυφό τόπο την πορεία της κοινότητάς του.

Ο Μουεζζίνι είναι εκείνος που ανεβαίνει στο μιναρέ και καλεί τους πιστούς στην προσευχή ενώ ο Χατίνι είναι ο αναγνώστης και κήρυκας του Κορανίου.

Ο Καδής είναι ο μουσουλμάνος ιεροδραστής, ο οποίος διακεί με βάση τους κανόνες της σούννα, δηλαδή της ισλαμικής νομοθεσίας.

Ο Μουφτίης απολαμβάνει μεγάλο σεβασμό είναι ο κατεχόμενος νομοδιδάσκαλος, ο οποίος έχει ως καθήκον όχι να κηρύσσει τον ιερό νόμο ή να αναλύσει νέες διατάξεις αλλά να ανατρέξει στις κλαδικαποτημένες ήδη από το δέκατο αιώνα διατάξεις των σχολών του ισλαμικού νόμου και να βγάλει γνωματώσεις (φετβάες) με βάση τις οποίες θα κρίνει ο Καδής την εκδικασμένη υπόθεση. Επίσης, ο Μουφτίης αποφασίζει για περυσιστές οικογενειακού δικαίου δηλαδή γάμων, κληρονομιών, διαζυγίων, διατροφής κ.λπ.

Το θέμα των Μουφτιών στην Ελλάδα (Ελλάδα και Κροατία) ρυθμίζεται με το Νόμο 1920/1991 που καταργεί τους νόμους 2345/1920 και 3069/1924 και κάθε άλλη σχετική διάταξη. Η εκλογή τους και η παύση τους επικυρώνονται δια διαταγμάτων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και οι αποφάσεις τους σε περίπτωση αμφισβητούμενης δικαιοσύνης δεν μπορούν να εκτελεσθούν, ούτε αποτελούν δεσμευμένο, αν δεν κηρυχθούν εκτελεστές από το μονομελές πρωτοδικείο της δικαιοδοσίας Μουφτιί.

πηγές: equalsociety.com, elesme.gr, Wikipedia κ.α.

Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής
Σταύρος Γυφτόπουλος

σύμβουλοι
Ντίνα Βαΐου
Ειρήνη Κλαμπασέα
Βασίλης Τσούρας

Τζαμιά ανά τον κόσμο

Όπως δηλώνεται και με τις φωτογραφίες που ακολουθούν, οι απαιτήσεις ενός τζαμιού δεν είναι μορφολογικές αλλά καθαρά λειτουργικές.

Υιοθετούνται συχνά στοιχεία από την εκάστοτε τοπική αρχιτεκτονική ανάλογα πάντα της ευαισθησίας των σχεδιαστών.

τέμενος / τζαμί (djami):
χώρος μουσουλμανικής λατρείας

markaz: (=κέντρο) Ισλαμικό Κέντρο

masjid: τζαμί εντός αστικού τοπίου

masala: ο χώρος προσευχής

mihrab: πόλος οπτικοακουστικής επαφής με το τζαμί από όπου ο μωεζίνης καλούσε σε προσευχή

mihrab: εσοχή του κάθετου στον άξονα προς την Μέκκα τοίχου [προσπαιτούμενο]

minbar: ο Ισλαμικός άμβωνας

Η αρχιτεκτονική ενός τζαμιού

Το πιθανότερο είναι πως η εικόνα που έχει κανείς για ένα τζαμί, αντιστοιχεί σε ρομαντικές, τουριστικές εικόνες από την Θράκη ή την Τουρκία. Πολλοί επίσης θεωρούν την Τουρκία ως ταυτόσημο του Ισλάμ, αγνοώντας πως η πλειοψηφία των Μουσουλμάνων στον κόσμο προέρχεται από αραβικές και σε ακόμα μεγαλύτερο βαθμό χώρες της κεντρικής Ασίας.

Ένα τζαμί λειτουργικά έχει μια απλή απαίτηση: έναν τοίχο κάθετα στον άξονα προς τη Μέκκα ώστε να μπορούν οι πιστοί να κατευθύνουν την προσευχή τους προς τους Αγίους Τόπους.

Συνηθίζεται επίσης η ύπαρξη του mihrab (άμβωνας) εντός του κτηρίου και ενός η περισσοτέρων μιναρέδων οι οποίοι χρησιμοποιούνται ως οπτικοί οδηγοί για την ύπαρξη ενός τζαμιού μέσα

στην πόλη, αλλά και για απευθύνει ο μωεζίνης το κάλεσμα της προσευχής. Πλέον σε πολλές χώρες, Ευρωπαϊκές και μη, ο μιναρές έχει χάσει την δεύτερη αυτή λειτουργία.

Από τις ανωτέρω εικόνες, γίνεται προφανές, πως σε αντίθεση με την Ορθόδοξη Χριστιανική πίστη για παράδειγμα, ένα τζαμί μπορεί να προσαρμοστεί στις εκάστοτε πολιτισμικές και αρχιτεκτονικές παραδόσεις, παίρνοντας την μορφή Ρωσικής Εκκλησίας, πλίνθινου πύργου στην Αφρική ή ακόμα και παγόδας, ενώ φυσικά υπάρχει μια πληθώρα παραδειγμάτων σύγχρονης αρχιτεκτονικής έκφρασης.

Συνηθίζεται τα τζαμιά της διασποράς, να περιστοιχίζονται από διάφορες πολιτιστικές λειτουργίες όπως καταστήματα, χώρους εκδηλώσεων, βιβλιοθήκες, κ.ο.κ., συνιστώντας συγκροτήματα που ονομάζονται Ισλαμικά Κέντρα.

Μετανάστες & Μουσουλμάνοι

Παρότι δεν υπάρχει και δεν δύναται να υπάρξει απόλυτη καταγραφή των θρησκευτικών πεποιθήσεων των ιδίων των πολιτών, πόσο μάλλον των μεταναστών από τους οποίους είναι άγνωστος ακόμα και ο αριθμός των κατόχων πράσινης κάρτας, οι εκτιμώμενοι αριθμοί είναι οι εξής:

1.000.000 Μουσουλμάνοι σε ολόκληρη την χώρα, εκ των οποίων

700.000 διαμένουν στο ευρύτερο λεκανοπέδιο των Αθηνών

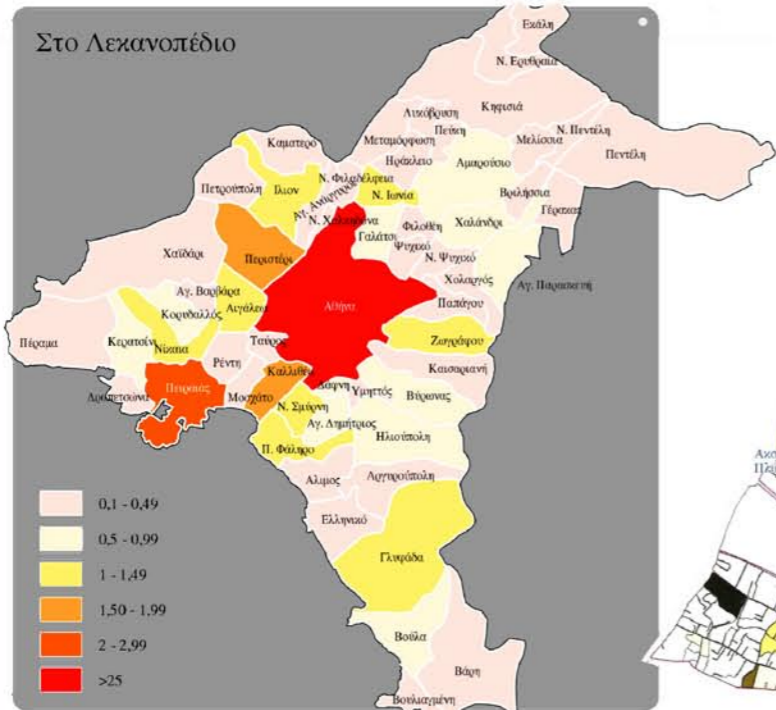
Μετριοπαθέστερες εκτιμήσεις μιλούν για 250.000 ενεργούς θρησκευτικά μετανάστες.

100.000 μέλη της Μουσουλμανικής Μειονότητας

Σύμφωνα με σχετική έρευνα στην Γερμανία, ένα ποσοστό 40% των μεταναστών από Μουσουλμανικές χώρες έχουν την ανάγκη καθημερινής προσευχής, οπότε χωρίς να συνυπολογίζει κανείς τους περιστασιακά θρησκευόμενους, έχουμε τουλάχιστον:

100.000 πιστούς που χρειάζονται ένα χώρο για την καθημερινή τους προσευχή

Ακόμη και με τη μεγαλύτερο δυνατόν στατιστικό λάθος, ο αριθμός δεν μπορεί καν να συγκριθεί με την δυναμική των 500 ατόμων που υπολογίζεται για το περιβόητο τέμενος της Αθήνας.

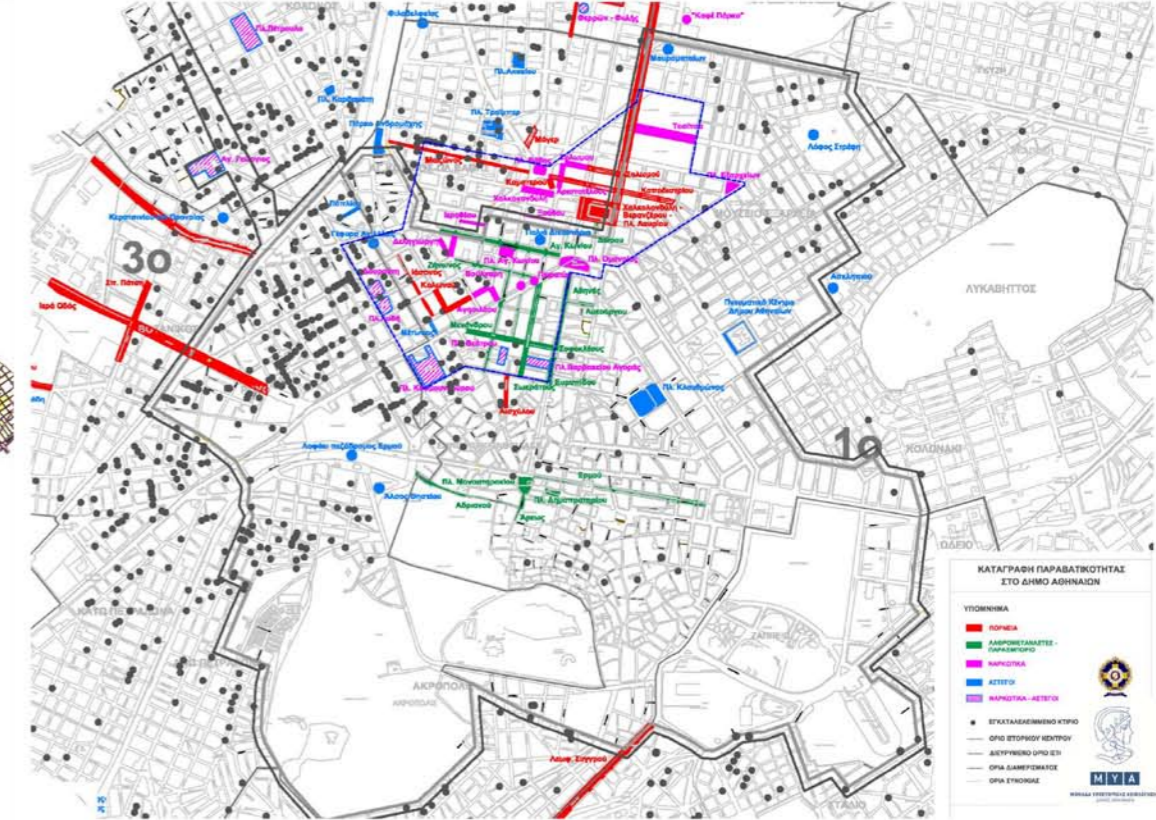
Ο δείκτης χωρικής συγκέντρωσης για το Πολεοδομικό Συγκρότημα Πρωτεύουσας (Π.Σ.Π.) υπολογίζεται από τη σχέση:
Πραγματικός Πληθυσμός μεταναστών σε έναν δήμο/Μέσος Όρος μεταναστών σε όλους τους δήμους. Εφόσον οι 59 δήμοι του Π.Σ.Π. συγκέντρωναν συνολικό πληθυσμό μεταναστών 321.280 άτομα, τότε ο μέσος όρος ισούται με: $M.O.=321.280/59=5.445,42$ μετανάστες ανά δήμο.
Παράδειγμα: Για να υπολογίσουμε τον δείκτη για τον δήμο Αιγάλεω, που είχε σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της ΕΣΥΕ 5.549 μετανάστες, τότε, Δείκτης Αιγάλεω= $5.549/5.445,42= 1,02$

Ο δείκτης χωρικής συγκέντρωσης στον δήμο Αθηναίων υπολογίζεται από τη σχέση:
Πραγματικός Πληθυσμός μεταναστών σε έναν απογραφικό τομέα/Μέσος Όρος μεταναστών. Ο μέσος όρος υπολογίζεται διαιρώντας τον συνολικό μεταναστευτικό πληθυσμό όλων των απογραφικών τομέων του δήμου Αθηναίων διά του συνολικού αριθμού των απογραφικών τομέων που περιλαμβάνονται στον δήμο Αθηναίων.

Συγκέντρωση Μεταναστών στον Δήμο Αθηναίων

ΕΣΤΙΕΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

« Τίτλη: ΔΙΑΤΙΜΕΚΟΜΕΝΕΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΧΡΟΝΟΜΕΝΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΡΕΪΣ ΚΑΙ ΗΠΙΣΤΕΣ ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ. Έρευνα του ΕΜΠ, Ντ. Βαίου, επίσημ. υπεύθυνος: Ε. Βαρουγκιάνη, Α. Γουρτέλης, Α. Καλαμπάκης, Σ. Κολωνιός, Μ. Κεράσι, Ρ. Κιραλός, Ο. Λαροζίδης, Ρ. Λαοκωνίτης, Γ. Μαρκελάκης, Α. Μουτζαβίτσου, Ντ. Μπουλαγιάς, Α. Υψηλοφραγκιάς, Ε. Ρουσσώπουλη, Α. Παπαγιάννου, Κ. Ρεματσάκης, Θ. Τσιόκας, Θ. Φουρτάνος, Σ. Χατζηγιαννάκης

Οι πιστοί Μουσουλμάνοι στην Αθήνα

Ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των μεταναστών στην Αθήνα (νομίμων, καθώς δεν υπάρχουν στοιχεία για τους παρανόμους) προέρχονται από Ισλαμικές χώρες ενώ υπάρχει και ένας σεβαστός αριθμός Ελλήνων Μουσουλμάνων.

Ακόμα και με τις μετριοπαθέστερες εκτιμήσεις, ο αριθμός των πιστών στην Αθήνα που χρειάζονται ένα χώρο για την καθημερινή τους προσευχή, ανέρχεται στις 100,000 .

Οι μετανάστες

Από σχετικές έρευνες, προκύπτει πως η πλειοψηφία των μεταναστών στην Αθήνα κατοικεί στο κέντρο της πόλης, από το ιστορικό κέντρο και σε όλο τον κορμό της Πατησίων.

Η ανεργία, τα μικρά και μαύρα μεροκάματα, η εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, τα ναρκωτικά και η εγκληματικότητα που παρατηρείται στο κέντρο, δημιουργούν έναν φαύλο κύκλο εξαθλίωσης στον οποίο κυριαρχεί ο φόβος και η αγωνία.

Η ανοχή λόγω ανικανότητας των κρατικών μηχανισμών να καταπολεμήσουν την εγκληματικότητα, να ρυθμίσουν τους παράνομους μετανάστες νομιμοποιώντας τους ή προωθώντας τους στις χώρες προέλευσης ή όπως τουλάχιστον, όπως θα όφειλαν, να φιλοξενήσουν τους αιτούντες άσυλο μετανάστες συντηρεί αυτή

την κατάσταση.

Το όλο καθεστώς παρανομίας αποτρέπει όχι μόνο την όσμωση των μεταναστών με την ελληνική κουλτούρα, αφότου η πολιτεία τους αγνοεί, αλλά καθιστά δύσκολη και την αποδοχή της πολυπολιτισμικότητας από τους Έλληνες πολίτες.

Τα τζαμιά των Αθηνών

Το επίσημο τζαμί

- δέσμευση κάθε κυβέρνησης εδώ και 25 χρόνια
χώρος προσευχής 500 ατόμων
πιθανή μελλοντική επέκταση
γήπεδο 14 στρεμμάτων στον Ελαιώνα, σε πρώην εγκαταστάσεις του Πολεμικού Ναυτικού
προϋπολογισμός 15 εκ. €, δεσμευμένα ήδη από το 1996

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Τεύχος πρώτο Αρ. Φύλλου 264 5 Δεκεμβρίου 2006

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3012
Κλάσμα Τμήματος Αθηνών και άλλες διατάξεις
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Εκδίδει τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή
Άρθρο 1
Βάσει του Νέου Πρόστυπου Ισλαμικού Τμήματος (ΝΠ.Ι.Δ.)...

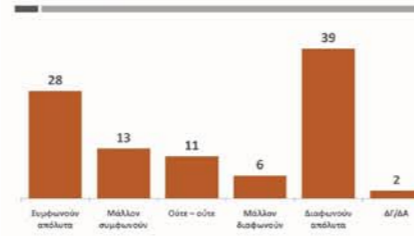
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (Τεύχος πρώτο) 2012
Γραμμάτιος του Δ.Σ. ορίζεται υπάλληλος με βαθμό Α της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων...

Αθήνα, 24 Νοεμβρίου 2006
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΩΝ ΚΑΡΔΙΩΝ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΩΝ ΕΠΙΣΤΡΑΤΩΝ
ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΩ Ε. Π. ΓΑΛΑΞΙΔΙΟΥ
ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΩ Ε. Π. ΑΝΔΡΟΚΟΥΝΟΥ
ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΩ Ε. Π. ΚΑΡΔΙΩΝΟΥ
ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΩ Ε. Π. ΚΑΡΔΙΩΝΟΥ

Σύμφωνα με δημοσκοπήσεις αρχικά φαίνεται η άποψη του κοινού για την ανέγερση τζαμιού στην Αθήνα να είναι αρνητική, ωστόσο με μια δεύτερη ανάγνωση μπορεί να πει κανείς ότι περισσότερο κυριαρχεί η άγνοια.

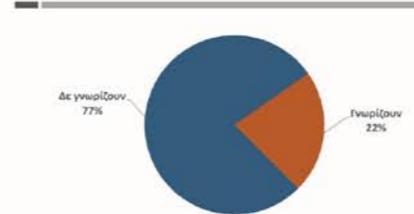
ΓΝΩΜΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΖΑΜΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ, 1/2010

Σε γενικές γραμμές, πόσο πράγματι θα ήγατε ότι γνωρίζετε για τη Μουσουλμανική / Ισλαμική θρησκεία και τα εθίμα της;

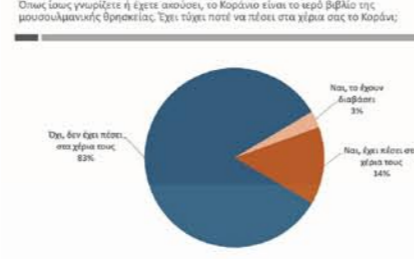
ΓΝΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΛΑΜΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Τις γενικές γραμμές, πόσο πράγματι θα ήγατε ότι γνωρίζετε για τη Μουσουλμανική / Ισλαμική θρησκεία και τα εθίμα της;

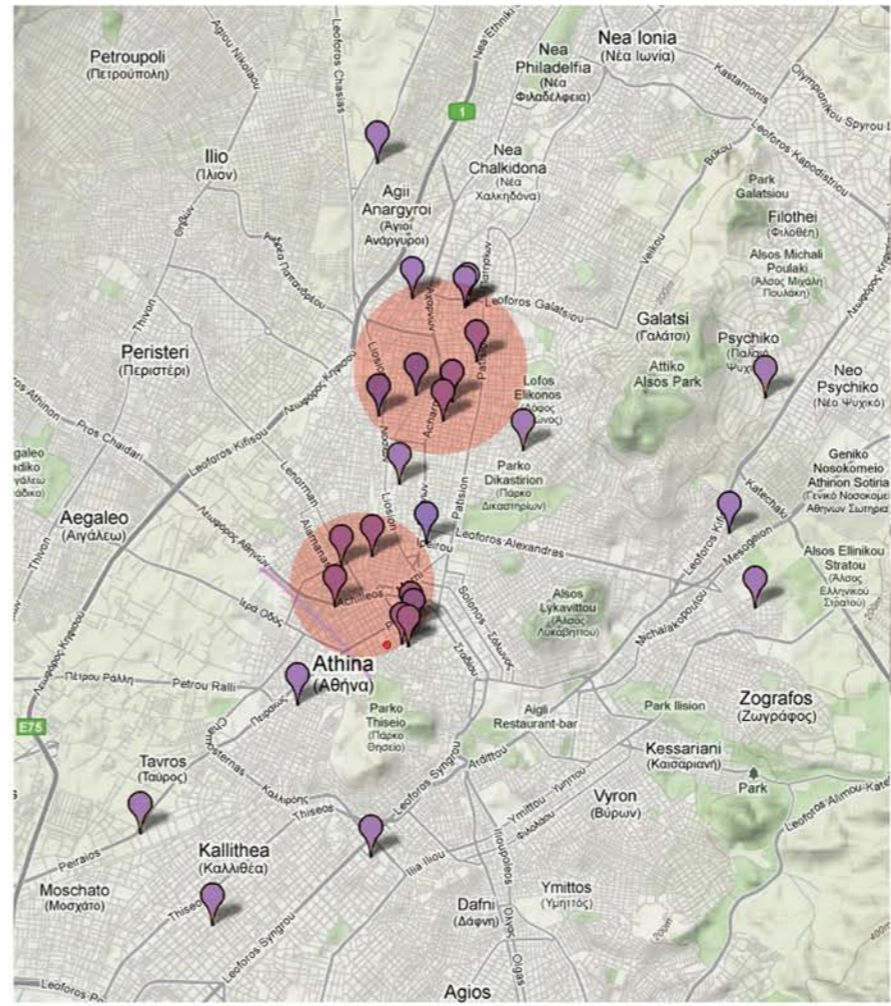
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟ ΚΟΡΑΝΙΟ

Όπως ίσως γνωρίζετε ή έχετε ακούσει, το Κοράνιο είναι το ιερό βιβλίο της μουσουλμανικής θρησκείας. Έχει τύχει ποτέ να πάτε στα χέρια σας το Κοράνι;

ΚΟΙΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΙΣΛΑΜΙΣΜΟΥ - ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

Σε γενικές γραμμές πιστεύετε ότι η Μουσουλμανική / Ισλαμική θρησκεία και ο Χριστιανισμός είναι πολύ διαφορετικές θρησκείες;

Χαρτογράφηση των επίσημων και ανεπίσημων τόπων λατρείας των μουσουλμάνων μεταναστών στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Αθηναίων (σύνολο 26 τζαμιά* Αράβων, Πακιστανών και Μπαγκλαντεσιανών)

Πηγή: ΚΠΜΣ (κέντρο συμπαραστάσεως παλιννοστούντων μεταναστών)
* αναφέρονται 115 τζαμιά στην ευρύτερη περιοχή του Λεκανοπέδιου χωρίς ωστόσο επίσημη καταγραφή

τζαμί al Salam (επίσημο), Γαλαξιδίου 3, Νέας Κόσσης υπό την αιγίδα τους Μουσουλμανικής Ένωσης Ελλάδας

Τα προβλεπόμενα...

Το υπάρχον νομικό πλαίσιο (ΦΕΚ Α 264/5-12-2006), προβλέπει την ίδρυση ενός Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την εποπτεία και την διαχείριση του Τεμένους Αθηνών, η οποία θα έχει την ευθύνη επιλογής του ιμάμη που θα λειτουργεί σε αυτό με διετή θητεία.

Παρότι έχουν δεσμευθεί οι πόροι και έχει ορισθεί ο χώρος ανέγερσης, στον Ελαιώνα συγκεκριμένα, εκρεμεί επ' αορίστου η πρόοδος των διαδικασιών επί του θέματος.

Επιπροσθέτως, η προβλεπόμενη χωρητικότητα των 500 ατόμων είναι εμφανώς ανεπαρκής σε σύγκριση με το εκτιμώμενο δυναμικό αλλά και το πλήθος που ήδη εξυπηρετούν τα ημιεπίσημα τζαμιά που, όπως θα περίμενε κανείς από τα προηγούμενα, πυ-

κλώνουν σε συγκέντρωση στο ιστορικό κέντρο της πόλης.

Είναι προφανές, πως ακόμα και μετά την ανέγερση του επίσημου τζαμιού, θα συνεχίσουν να λειτουργούν οι τωρινοί χώροι προσευχής, καθώς το πρώτο δεν μπορεί να επαρκεί.

Ταυτόχρονα εκρεμεί και η υπόθεση ενός νεκροταφείου για τους Μουσουλμάνους των Αθηνών καθώς αυτή τη στιγμή οι αποδημήσαντες πρέπει να μεταφέρονται στην Θράκη ή το εξωτερικό.

Η πρόταση αυτής της διπλωματικής, προσπαθεί να ενισχύσει στην επίλυση αυτής της ανάγκης, με την δημιουργία ενός χώρου προσευχής και πολιτισμού, υποστηρικτικού στο επίσημο Τέμενος.

Τέλος, αξίζου αναφοράς, τα δυο μοναδικά πλέον, ιστορικά τζαμιά της πόλης:

- το τζαμί Τζισταράκη (1759) στην πλ. Μοναστηρακίου που λειτουργεί ως Μουσείο Λαϊκής Τέχνης
το Φετιχιέ Τζαμί (1456 - 1500) στην ρωμαϊκή αγορά που χρησιμεύει ως χώρος αποθήκευσης αρχαιοτήτων.

Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

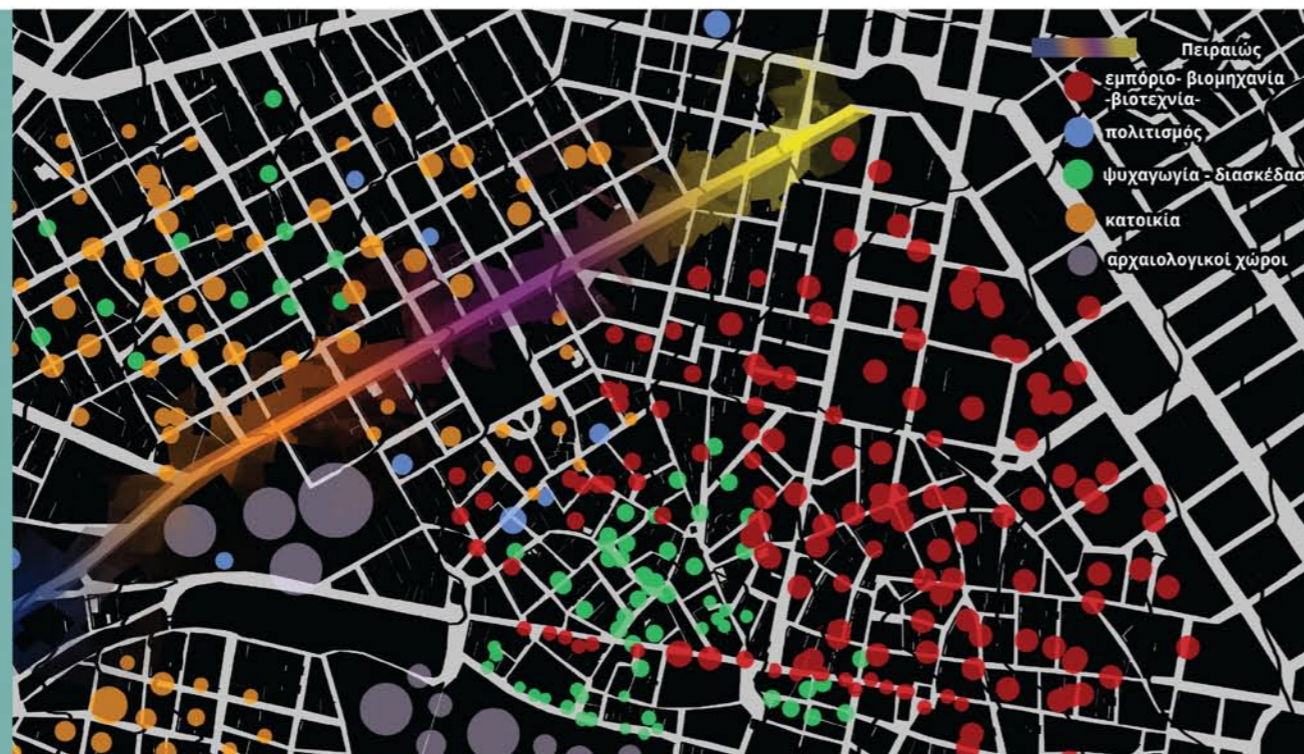
επιβλέπων καθηγητής
Σταύρος Γυφτόπουλος

σύμβουλοι
Ντίνα Βαίου
Ειρήνη Κλαμπασέα
Βασίλης Τσούρας

Στην Αθήνα μες
στο κέντρο...

Ιστορικό Κέντρο Αθήνας

Η επιλογή του χώρου της πρότασης

Με βάση τα ανωτέρω, ως απάντηση στις ανάγκες του κέντρου των Αθηνών, επιλέγεται η τοποθέτηση της πρότασης εντός του ιστορικού κέντρου, σε μια προσπάθεια θεσμοποίησης της ήδη υπάρχουσας κατάστασης με τα πολλά, υπόγεια, τζαμιά και την αυξημένη συγκέντρωση μεταναστών που έχουν την ανάγκη να προσευχηθούν αλλά και να λάβουν γνώση της ελληνικής κουλτούρας.

Επιπλέον λειτουργικά, η πρόταση απευθυνόμενη εξίσου προς τους Έλληνες Μουσουλμάνους, μέρος των οποίων κατοικεί στην περιοχή του Γκαζιού, και τοποθετείται σε μια περιοχή εύκολα προσβάσιμη από οποιοδήποτε σημείο του λεκανοπεδίου με την χρήση των Μ.Μ.Μ. ή του αυτοκινήτου.

Τέλος εννοιολογικά, συμβολίζει την υπαρκτή πλέον, καλώς ή κακώς, πολυπολιτισμικότητα της Αθήνας ενώ δείχνει προς Έλληνες και μετανάστες ταυτόχρονα πως η ίδια η πολιτεία τους αποδέχεται ως ίσους.

Συγκεκριμένα, επιλέγεται η περιοχή της πλατείας Κουμουνδούρου, πάνω στον πολιτιστικό άξονα της Πειραιώς αλλά και της ανερχόμενης δημιουργικά περιοχής του Μεταξουργείου.

Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΙΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής
Σταύρος Γυρτόπουλος

σύμβουλοι
Ντίνα Βαΐου
Ειρήνη Κλαμπασέα
Βασίλης Τσούρας

Η πλατεία Ελευθερίας

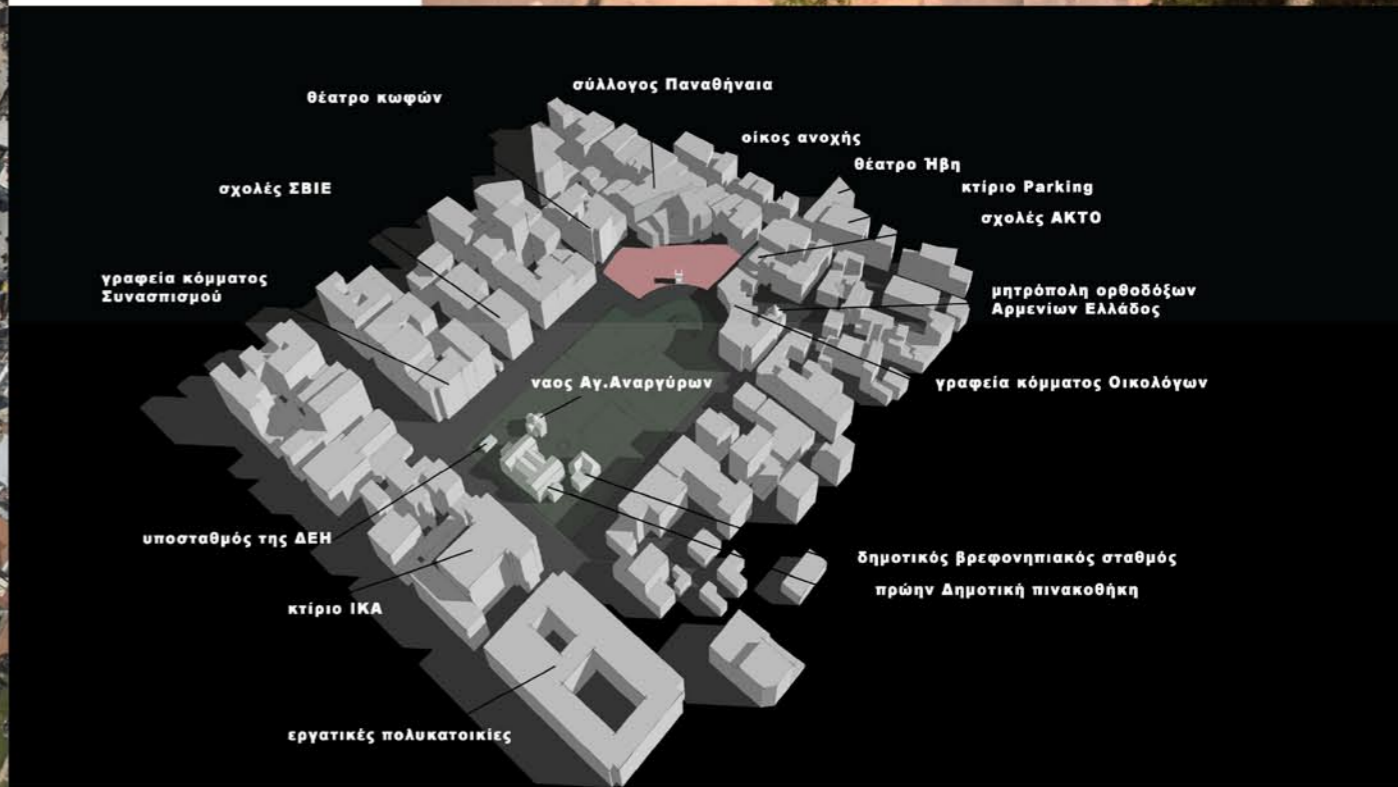
Το σχέδιο Κλέντσε

Το σχέδιο Κλεάνθη- Σάουμπερτ

Στα όρια της οθωμανικής Αθήνας, εκεί που ο παλιός δαιδαλώδης ιστός με τα στενά σοκάκια σταματάει, για να ξεκινήσει η γεωμετρία της νεότερης Αθήνας, "δεσπόζει" η πλατεία Ελευθερίας, κυρίως γνωστή ως πλατεία Κουμουνδούρου.
Κάπου ανάμεσα στη γραφικότητα του Ψυχρή και τη βίαιη, σχεδόν, δυναμική της Πειραιώς.

Η ιστορία της περιοχής

Η πλατεία Ελευθερίας όπως μετονομάστηκε μετά την έξωση του Όθωνα, περισσότερο γνωστή ως πλατεία Κουμουνδούρου, ονομάστηκε εις μνήμη του Αλέξανδρου Κουμουνδούρου, πρωθυπουργού της χώρας στα μέσα του 19ου αιώνα λόγω θέσης της οικίας του.

Η πλατεία εμφανίζεται ήδη στα πρώτα σχέδια των Κλεάνθη - Schaubert για την Αθήνα, από όπου και πέρασε στο σχέδιο του Klenze από το οποίο απέκτησε και το σημερινό της σχήμα. Κατέχει συμμετρική θέση ως προς την πλατεία Κλαυθμώνος, στο τρίγωνο Ομόνοια- Σύνταγμα - Κεραμεικός, και συνδέεται με αυτήν με την οδό Ευριπίδου.

Αρχαιολογικά ευρήματα σε εντοπισμένα σημεία, δείχνουν πως

κάτω αυτής διέρχεται το τείχος του Χασέκη, το όριο δηλαδή της Αθήνας επί Τουρκοκρατίας, το οποίο με τη σειρά του βρίσκεται πάνω στα ίχνη του αρχαίου τείχους της πόλης.

Το 1875 ανεγείρεται σε αυτή, σαν όριο πάνω στον άξονα της Πειραιώς, το Δημοτικό Βρεφοκομείο το οποίο αργότερα θα στεγάσει την Δημοτική Πινακοθήκη.

Στην τωρινή της μορφή βρίσκεται από το 2004, όπως και διαμορφώνεται από το γραφείο Παυλίδη με διαγωνισμό της Ε.Α.Χ.Α. εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων.

Παρά την ανάπλαση της πλατείας, η ένωση με το υπόλοιπο δίκτυο έργων της Ε.Α.Χ.Α. ουδέποτε πραγματοποιήθηκε.

Τις τελευταίες δεκαετίες προσελκύει μετανάστες και περιθωρικά στοιχεία και βρίσκεται πιο κοντά στον χαρακτήρα της Ομό-

νοιας όσο ποτέ άλλοτε. Η συνεχής εμπορευματική κίνηση από τις επιχειρήσεις μεταναστών και οι κατοικίες που συνεχίζουν να υπάρχουν γύρω της ωστόσο, συνεχίζουν να την κρατούν ζωντανή αν και μοιάζει αποκομμένη από τον ιστό της πόλης.

Παρά την παρούσα αναιμική της κατάσταση, λόγω θέσης και μόνο, εξακολουθεί να είναι μια από τις σημαντικότερες πλατείες του κέντρου, με πολλές δυνατότητες ανάδειξης.

Ενδιαφέρον είναι το πως εκτός από τα άτυπα τζαμιά που προαναφέρθηκαν, στην εγγύτερη περιοχή βρίσκεται η Ορθόδοξη Αρμενική Μητρόπολη, αλλά οι οι Εβραϊκές Συναγωγές της Αθήνας, γεγονός που ενισχύει την τοποθέτηση μιας αντίστοιχης θρησκευτικής λειτουργίας στην θέση αυτή. Επίσης σε μικρή απόσταση, βρίσκεται το παράρτημα Ισλαμικής παραδοσιακής Τέχνης του Μουσείου Μπενάκη.

Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΡΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής: Σταύρος Γυφτόπουλος
σύμβουλοι: Ντίνα Βαίου, Ειρήνη Κλαμπασέα, Βασίλης Τσούρας

Η πλατεία Ελευθερίας

Ανάκληση Ισλαμικού Κέντρου Αθήνας
Το παρόν σχέδιο είναι Μουσουλάνο Εργαστήριο - υποκατάστημα του κέντρου
ισλαμικού κέντρου στην Αθήνα και της ομοιογενούς κίνησης.

Όταν, όλοι εμείς, είμαστε ένα, τότε είμαστε Αθήνα. Πόλη που είναι ένα και
αυτό είναι το κέντρο της. Το κέντρο της Αθήνας είναι η Αθήνα.

ΕΝΩΠΙΩΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΑΘΗΝΑΣ Α.Ε

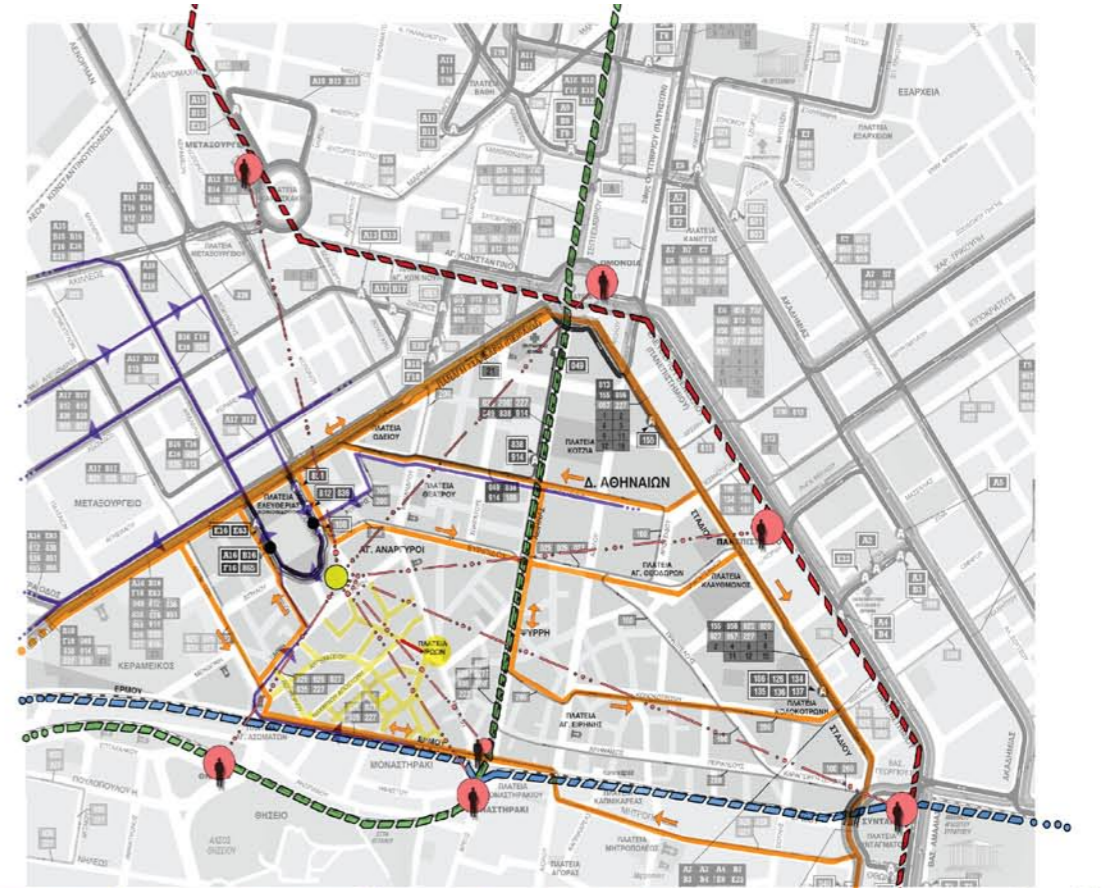
- ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ
- ΑΜΙΓΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑ
- ΕΜΠΟΡΙΟ-ΑΠΟΘΗΚΕΣ
- ΨΥΧΑΓΟΓΙΑ
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
- ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
- ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
- ΓΡΑΦΕΙΑ
- ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΣΗ
- ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ
- PARKING

- Μετρό, γραμμή 2
- Μετρό, γραμμή 1
- ΗΣΑΠ
- Κύριες αρτηρίες κίνησης ΙΧ
- Γραμμές του ΟΑΣΑ διερχόμενες από την πλ. Ελευθερίας. 100, 025, 026, 027: κεντρική γραμμή 851, 812, 836, 865: γραμμή δυτικών προαστίων Ε16, Ε63, Α16, Β16, Γ16: γραμμή κορμός
- Αφετηρίες λεωφορείων στην πλ. Ελευθερίας (όλα τα άνωθεν εκτός των 025, 026, 027, 100)
- Πρόσβαση από τους πλησιέστερους σταθμούς μετρό και ΗΣΑΠ

Χρήσεις γης περιμετρικά της πλατείας

Οδικό δίκτυο περιοχής

Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

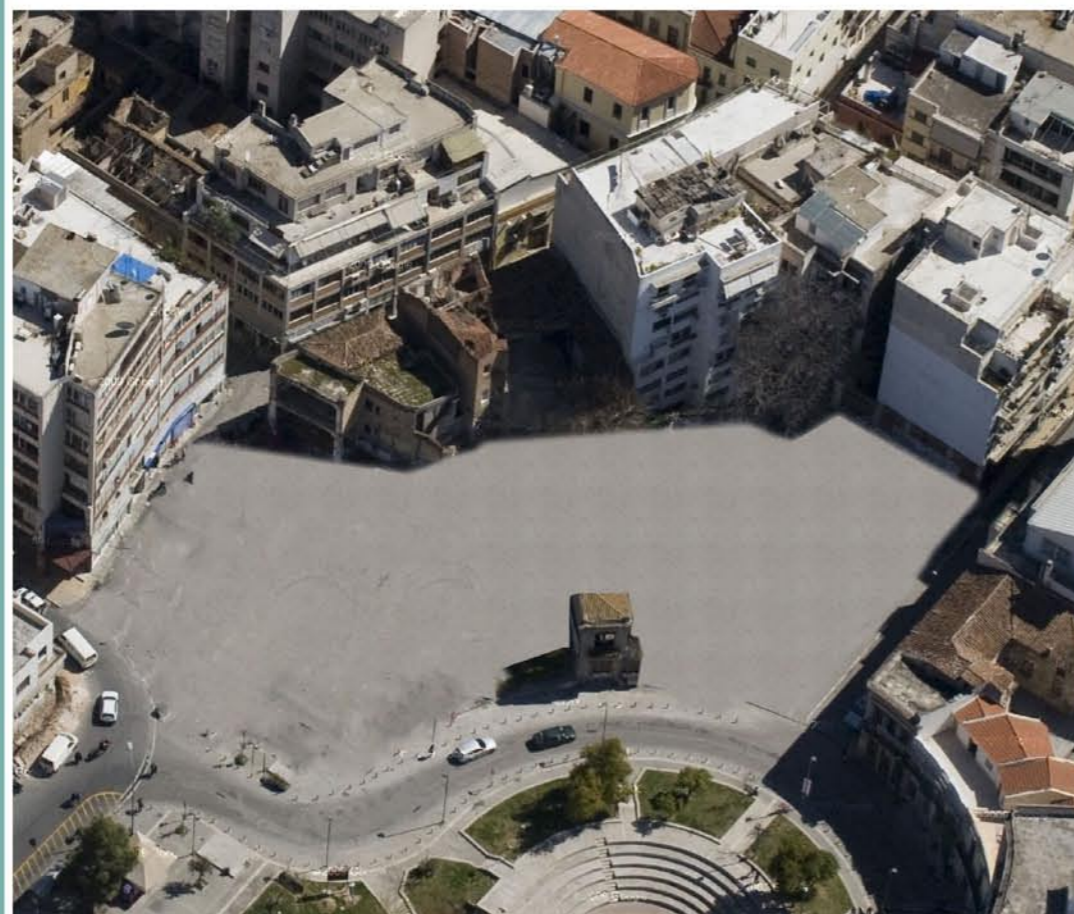
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής
Σταύρος Γυφτόπουλος

σύμβουλοι
Ντίνα Βαίου
Ειρήνη Κλαμπασέα
Βασίλης Τσούρας

το γήπεδο

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΤΗΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

Επωνυμία: Κτίριο

Είδος: ΠΑΛΑΙΟ

Δομολογία & ΤΚ: ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ

Παραγωγή: Ο.Τ.Α. Καποδίστριας

Χρονιά της Αρχής: 1905-1910

Χρήση: Σχολική Χρήση

ΣΜΕΤΡΑ & Ε.Κ. ΣΜΕΤΡΑ & Ε.Κ.

ΦΕΚ & Φορέας: Φορέας

Α.790 μ²

14.11.1949 22777.5943

Α.781 μ²

21.07.1992

Ειδική

Ρύθμιση

ΑΠΟΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ

ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Υπόγειο υπόγειο κατασκευασμένο τμήματος του

κτιρίου με Φ.Κ. Α.Σ. 21.792. Κτίριο 887

είχε αρχικά οικόπεδο με κτίριο με 1000

μ.κ. και οικόπεδο με κτίριο με 1000

μ.κ. Η έκταση αυτή και η κτίριο με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

μ.κ. είναι η έκταση που περιλαμβάνεται

στην έκταση με 1000 μ.κ. Η έκταση με 1000

Το οικόπεδο της πρότασης

Το οικόπεδο στο οποίο τοποθετείται η πρόταση, βρίσκεται στο βορεινό άκρο της πλατείας, στο νεοκλασικό τόξο απέναντι από αυτή.

Παλαιότερα σε αυτό βρισκόταν η οικία Κουμουνδούρου ενώ αργότερα εγκαταστάθηκε το 9ο Γυμνάσιο Αρρένων. Πλέον είναι χωροθετημένο και λειτουργεί ως χώρος στάθμευσης.

Το μοναδικό υπάρχον κτίσμα είναι μια οικία εκλεκτιστικής ρυθμολογίας του 1900 η οποία είχε αρχικά χαρακτηριστεί εξ' ολοκλήρου διατηρητέα, από την οποία παραμένει πλέον μόνο τμήμα της όψης με μικρό βάθος.

Το οικόπεδο βρίσκεται στην ιδιοκτησία του εκπαιδευτικού οργανισμού Κορέλκο, οπότε μπορούμε να υποθέσουμε πως σε μια

ρεαλιστικότερη τροπή της πρότασης, θα μπορούσε να ανταλλαχθεί με κάποιο άλλο οικόπεδο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων προς ανέγερση κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος.

Ο συντελεστής δόμησης και το μέγιστο ύψος, 2,00 και 11,00 αντίστοιχα, πέφτουν σε σχέση με τα όπισθεν εφαπτόμενα οικόπεδα με τις ψηλές πολυκατοικίες ώστε να υπάρχει μια ομαλή κατάβαση υψών προς το επίπεδο της πλατείας.

Στην άλλη πλευρά του τόξου της πλατείας, βρίσκονται ορισμένα διατηρητέα νεοκλασικά κτίρια, όπως και πίσω από το οικόπεδό της πρότασης, στην οδό Σαχτούρη.

Markaz

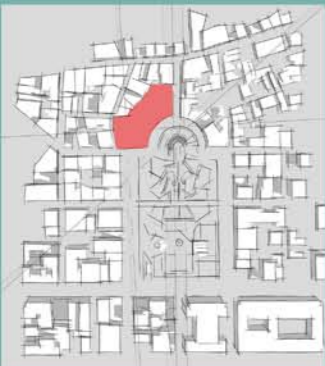
Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΗΧΑΝΙΚΗ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής: Σταύρος Γυφτόπουλος
σύμβουλοι: Ντίνα Βαΐου, Ειρήνη Κλαμπασέα, Βασίλης Τσούρας

Γενικό κτιριολογικό -
πρωταρχικά συνθετικά
εργαλεία

Προθέσεις επί του κτιριολογικού

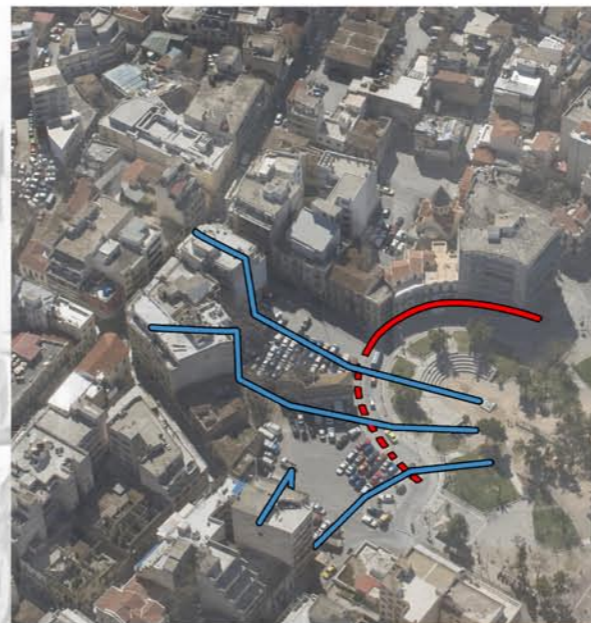
Το Markaz θα περιλαμβάνει τους εξής χώρους :

- **χώρος προσευχής** με δυνατότητα επέκτασης σε αυλή
- **υπαίθρια αγορά** με μαγαζάκια μικρής κλίμακας που θα αποτελέσουν νοητό δίκτυο με την αγορά μπαχαρικών της οδού Ευριπίδου που καταλήγει στο οικόπεδο
- **χώροι σεμιναρίων - βιβλιοθήκη**
- **χώρος περιοδικών εκθέσεων** που μπορεί να λειτουργεί σε συνεργασία με το μουσείο ισλαμικής τέχνης (παράρτημα του Μπενάκη στην οδό Διπύλου)
- **καφενείο - χώρος εστίασης**
- **χώρος αμφιθεάτρου** για ομιλίες, παραστάσεις και εκδηλώσεις γενικού ενδιαφέροντος

Βασικά συνθετικά εργαλεία

- προσανατολισμός χώρου προσευχής προς τη Μέκκα
- συμπλήρωση ελεύθερου μετώπου της πλατείας
- αποκλιμάκωση του ύψους των περιμετρικών κτιρίων και γεφύρωση του αστικού ιστού με το επίπεδο της πλατείας
- αντιμετώπιση της σχέσης τεθλασμένης οικοδομικής γραμμής με την καμπύλη παρειά του δρόμου
- ενσωμάτωση της διατηρητέας όψης στην πρόταση

Άμεση κήρυξη της οδού Ευριπίδου σε οδό των «μπαχαριών και των παραδοσιακών μαγαζιών», με διατήρηση της παραδοσιακής τους χρήσης.
Υπουργός ΠΕΚΑ, Τίνα Μπιρμπίλη
Αθήνα, 14 Ιουνίου 2010

Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΙΑΣΜΟΣ

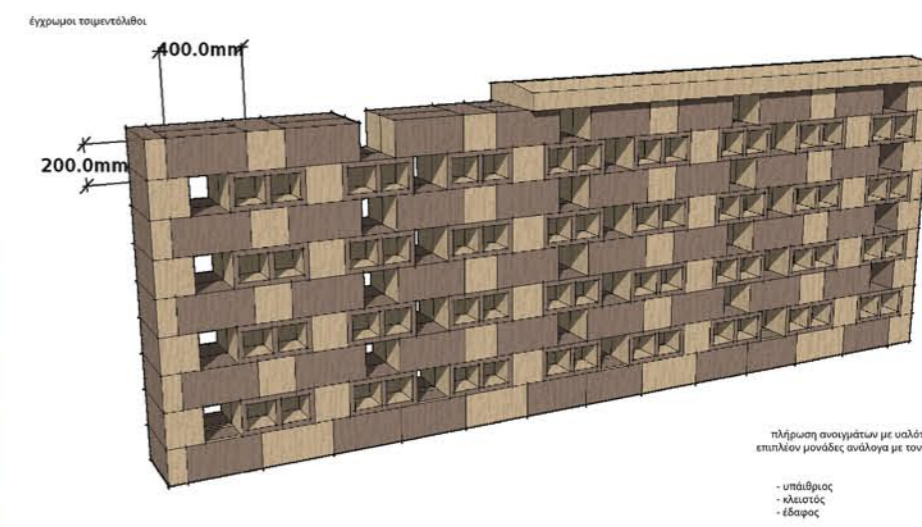
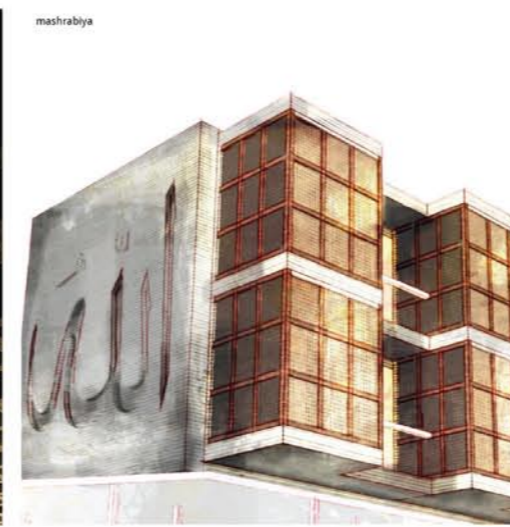
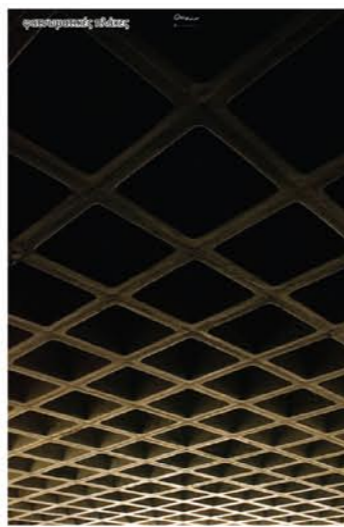
Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής
Σταύρος Γυφτόπουλος

σύμβουλοι
Ντίνα Βαΐου
Ειρήνη Κλαμπασέα
Βασίλης Τσούρας

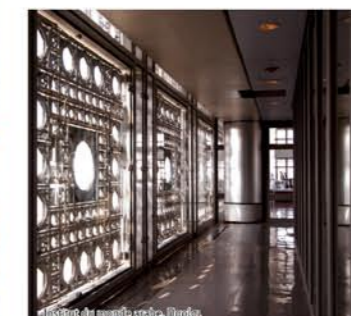
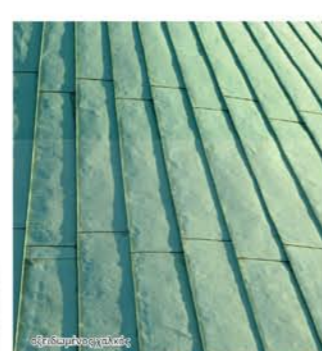
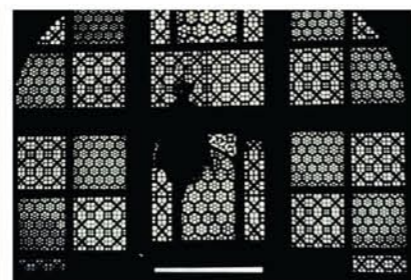
Υλικότητα

Ισλάμ
↓
ανεικονικές απεικονί-
σεις
↓
φυτόμορφος διάκο-
σμος
↓
καλλιγραφία
↓
γεωμετρικά μοτίβα
↑
ανάπτυξη της μαθη-
ματικής επιστήμης
↑
διάκοσμος
↑
επανάληψη & ρυθμός

πλήρωση ανοιγμάτων με υαλότουβλα ή
επιπλέον μονάδες ανάλογα με τον όπισθεν
χώρο:

- υπαίθριος
- κλειστός
- έδαφος

Η υλικότητα της πρότασης

Δεδομένης της αραβικής προέλευσης της ίδιας της θρησκείας, μέσα από την έρευνα που έγινε παράλληλα της επεξεργασίας της λύσης, επιλέχθηκε η επανάληψη γεωμετρικών σχημάτων ως εξελικτικό επακόλουθο της γεωμετρικής και φυτικής διακόσμησης της παραδοσιακής Ισλαμικής αρχιτεκτονικής στις αραβικές χώρες.

Παραδοσιακά στοιχεία όπως τα mashrabiya, εμφανίζονται σε μια πιο σύγχρονη εκδοχή τους στην όψη των ξενώνων αλλά και της «εκπαιδευτικής» ενότητας τους συγκροτήματος, σε συνδυασμό με την ειλικρινή απλότητα του ανεπίχριστου σκυρόδεματος, την πρακτική γεωμετρία των φατνωματικών πλακών από σκυρόδεμα.

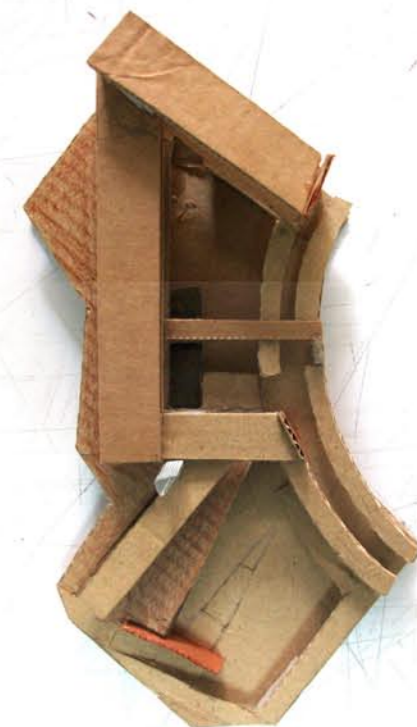
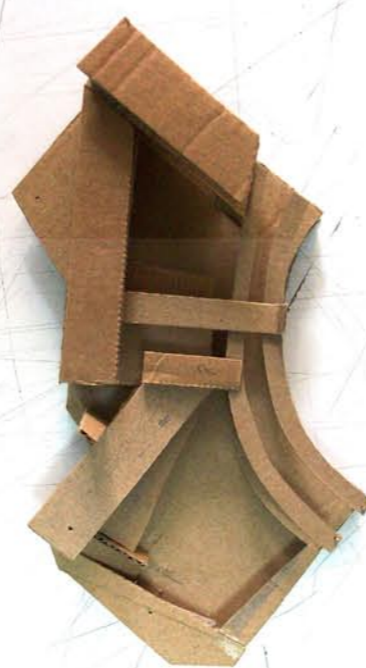
Επίσης με αφετηρία τα mashrabiya, οι τοίχοι της υποβαθμισμένης αυλής αποτελούνται από τρεις διαφορετικές παραλλαγές μιας δομής από τσιμεντόλιθους σε γαιώδεις αποχρώσεις. Οι παραλλαγές αυτές αφορούν την διαπερατότητα και χρησιμοποιούνται αναλόγως του ύψους του όπισθεν χώρου, δηλαδή τα κενά πληρώνονται με πλήρεις μονάδες ο τοίχος καλύπτει προσχώσεις, υαλότουβλα όταν περικλείει θερμαινόμενους χώρους ή απλά επιτρέπουν την διέλευση φωτός και αέρα στους υπαίθριους.

Τα δάπεδα των εσωτερικών χώρων είναι βιομηχανικά ώστε η πληροφορία της ανθρώπινης κίμακας να ανήκει στα στοιχεία των όψεων. Στους εξωτερικούς χώρους υπάρχουν συνδυασμοί πελεκητού και ξεπλυμένου σκυροδέματος ώστε να σηματοδοτούνται υλικά ποιότητες κινήσεων και στάσεων, ενώ σε σημεία εντοπίζεται το νερό, αγαπητό στοιχείο διαμόρφωσης στην Ισλαμική αρχι-

τεκτονική.

Ακόμη, για τις στεγασείς επιλέγεται οξειδωμένος χαλκός κυανοπράσινου χρώματος, που με τη σειρά του, ακόμα και μέσω του χρώματός τους, παραπέμπει σε παραδοσιακές επικαλύψεις τρούλων και θρησκευτικών χώρων.

Τέλος, στην αγορά χρησιμοποιείται μια μεταλλική κατασκευή κοιλοδοκών, με όψεις από κόντρα πλακέ θαλάσσης σε φυσική σκούρα απόχρωση, και επικαλύψεις με beton και πολυκαρβονικά φύλλα δημιουργώντας ποιότητες ανοιχτού-κλειστού όπως τα ανατολίτικα παζάρια.

Markaz

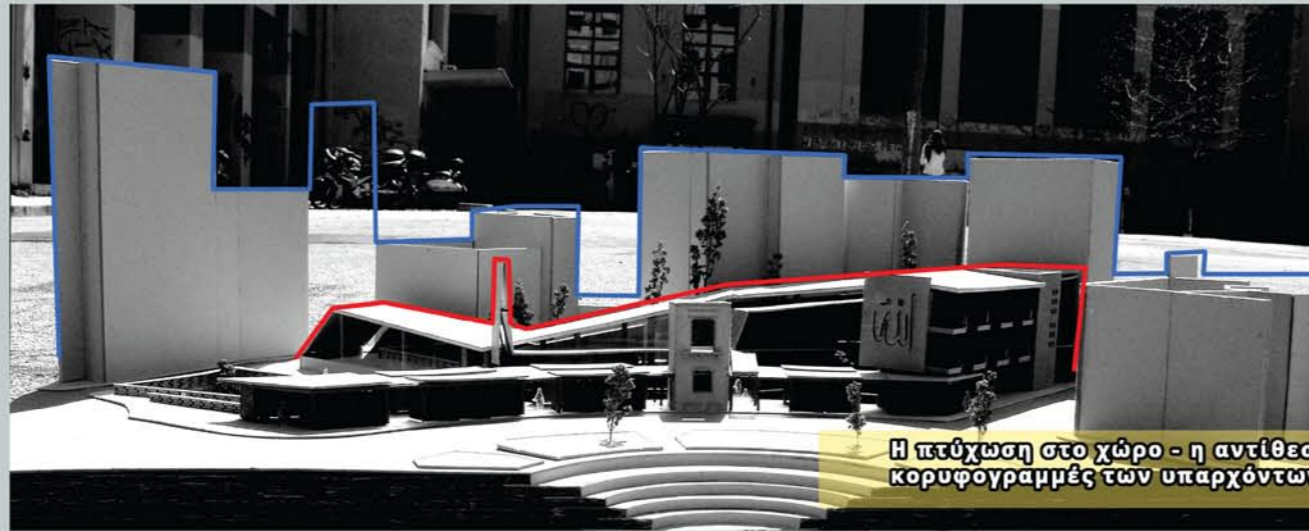
Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΙΑΣΜΟΣ

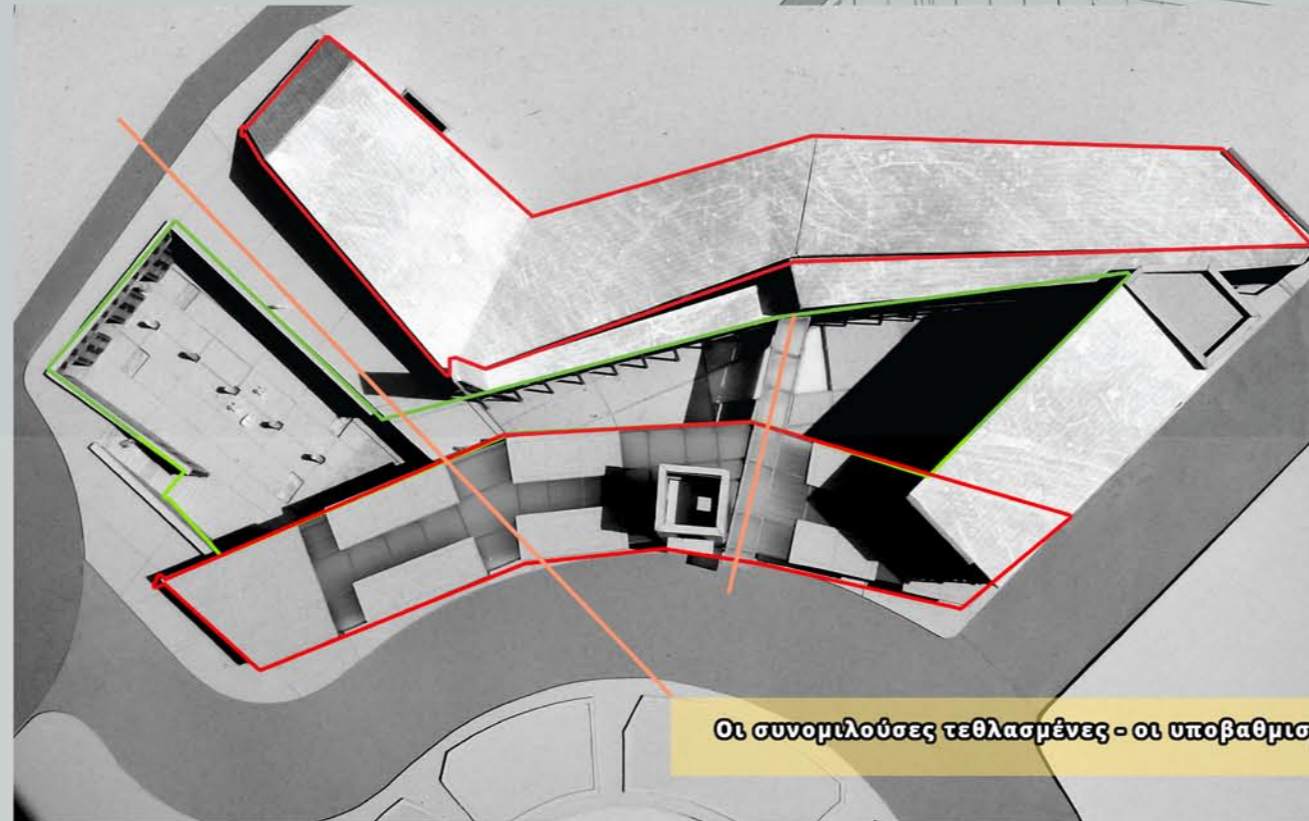
Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής: Σταύρος Γυφτόπουλος
σύμβουλοι: Ντίνα Βαΐου, Ειρήνη Κλαμπασέα, Βασίλης Τσούρας

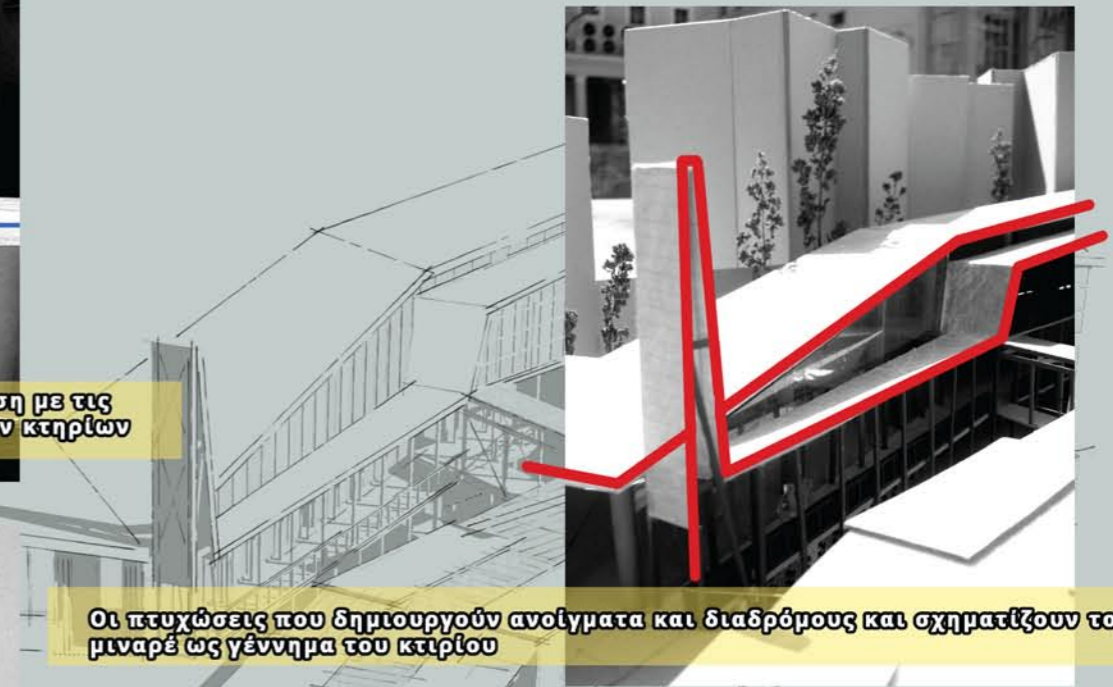
Τελική πρόταση

Η πτύχωση στο χώρο - η αντίθεση με τις
κορυφογραμμές των υπαρχόντων κτηρίων

Οι συνομιλούσες τεθλασμένες - οι υποβαθμισμένες παράγωνες αυλές - οι γέφυρες

Οι πτυχώσεις που δημιουργούν ανοίγματα και διαδρόμους και σχηματίζουν το
μιναρέ ως γέννημα του κτιρίου

Η γεωμετρικότητα του ιδιωτικότητας

Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

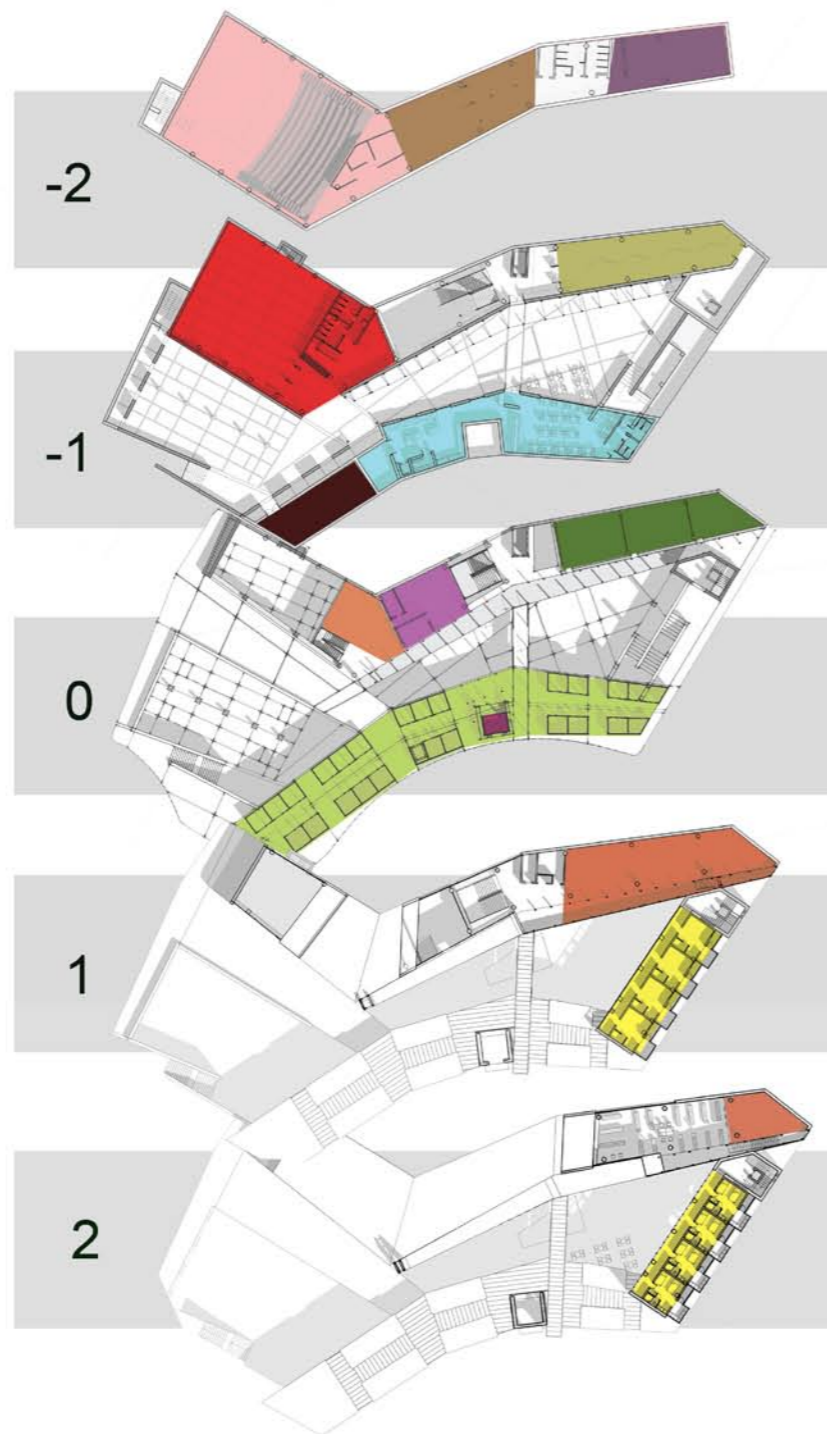
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΚΣΙΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής: Σταύρος Γυφτόπουλος
σύμβουλοι: Ντίνα Βαΐου, Ειρήνη Κλαμπασέα, Βασίλης Τσούρας

Αναλυτικό
κτιριολογικό πρόγραμμα

Βασικές κινήσεις στο
συγκρότημα

- αμφιθέατρο 220 ατόμων
- foyer 100 τ.μ.
- μηχανοστάσιο 80 τ.μ.
- χώρος προσευχής 220 ατόμων, συνολικής έκτασης 270 τ.μ.
- χώρος εκθέσεων 160 τ.μ.
- εστιατόριο 80 ατόμων, συνολικής έκτασης 250 τ.μ.
- αποθηκευτικός χώρος συγκροτήματος 70 τ.μ.
- καφενείο 80 τ.μ.
- διοίκηση 80 τ.μ.
- 3 αίθουσες σεμιναρίων των 60 τ.μ. η καθεμία
- αγορά αποτελούμενη από 24 μαγαζιά των 6 τ.μ.
- κέντρο πληροφοριών 8 τ.μ. εντός της αγοράς
- βιβλιοθήκη 160 τ.μ.
- 4 ξενώνες 25 τ.μ. ο καθένας
- πατάρι βιβλιοθήκης 50 τ.μ.
- 4 ξενώνες 25 τ.μ. ο καθένας

επίπεδο δρόμου

- υπαίθριες κινήσεις διαμέσου του οικοπέδου
- εσωτερικές κατακόρυφες κινήσεις
- υπαίθριες κατακόρυφες κινήσεις
- ημιυπαίθρια κατακόρυφη κίνηση
- η συντομότερη υπαίθρια σύνδεση του εξωτερικού με τον βασικό κτηριακό όγκο

διάγραμμα κινήσεων

επίπεδο αυλής

- διέλευση διαμέσου της αυλής - είσοδος στο χώρο προσευχής
- στεγασμένη σύνδεση των αντικριστών κτηριακών όγκων
- υπαίθριος χώρος προσευχής στεγασμένη σύνδεση των αντικριστών κτηριακών όγκων

Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΙΑΣΜΟΣ

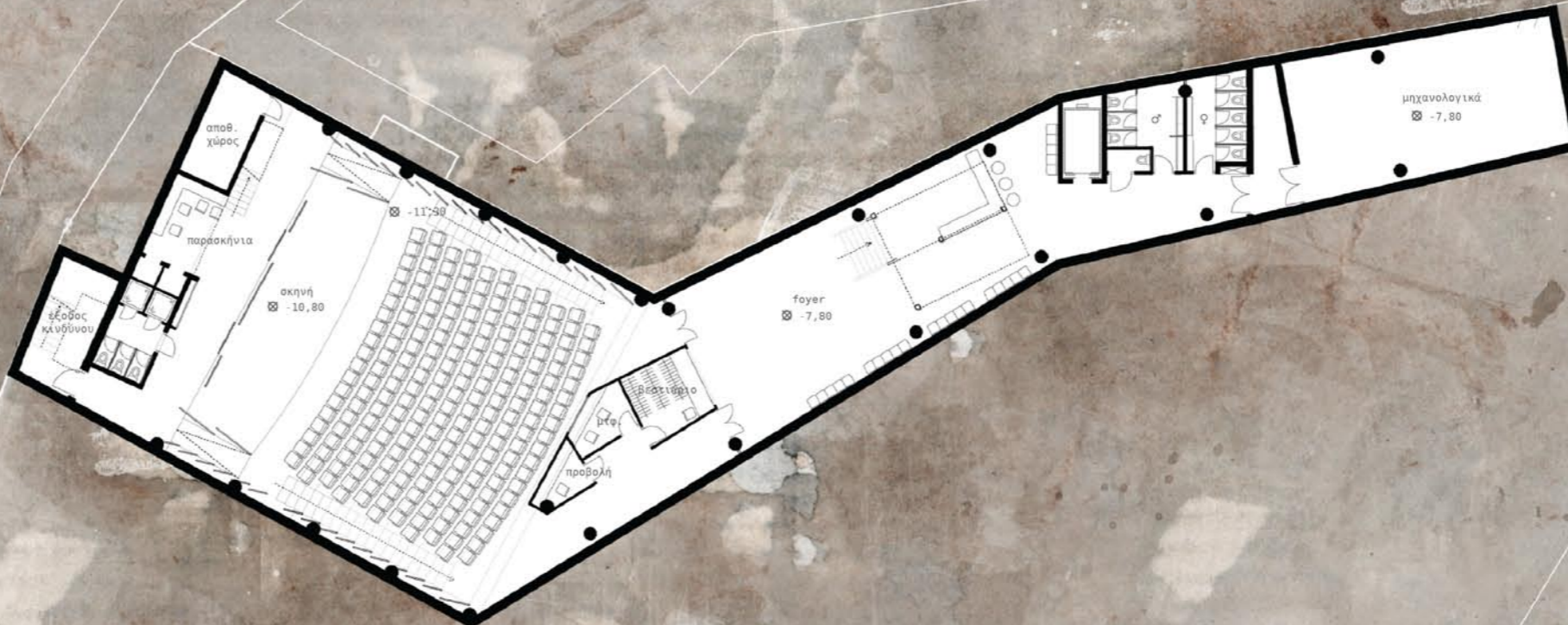
Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής
Σταύρος Γυφτόπουλος

σύμβουλοι
Ντίνα Βαίου
Ειρήνη Κλαμπασέα
Βασίλης Τσούρας

Κάτοψη
-2

Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής: Σταύρος Γυφτόπουλος
σύμβουλοι: Ντίνα Βαΐου, Ειρήνη Κλαμπασέα, Βασίλης Τσούρας

Κάτοψη
±0

Markaz

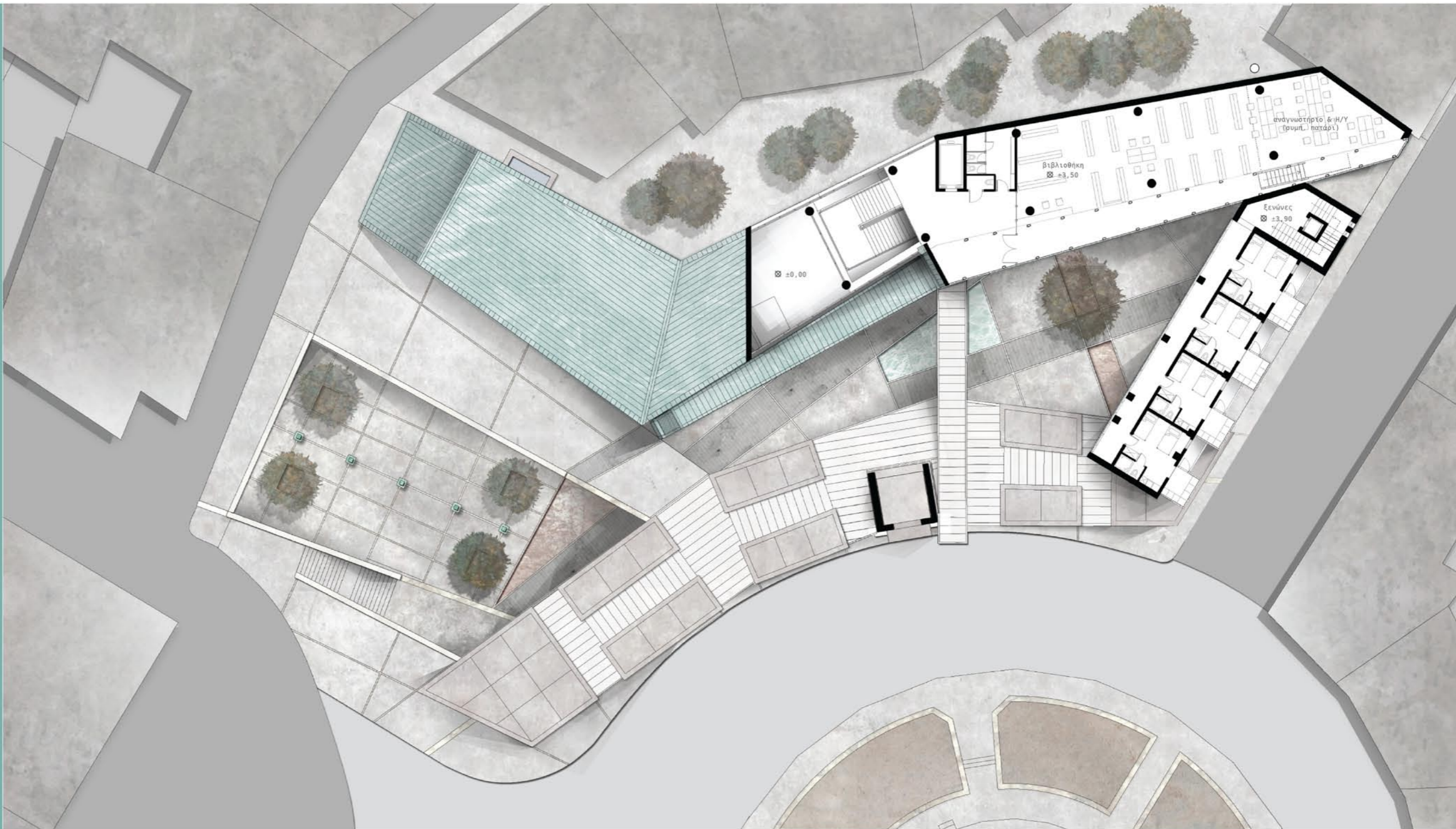
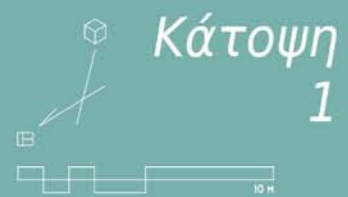
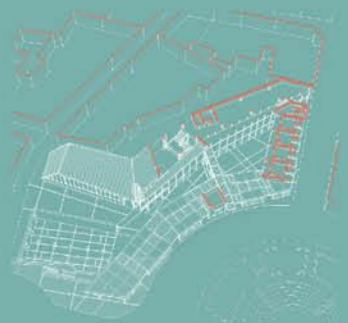
Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής
Σταύρος Γυφτόπουλος

σύμβουλοι
Ντίνα Βαίου
Ειρήνη Κλαμπασέα
Βασίλης Τσούρας

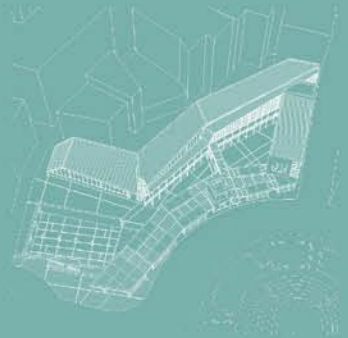
Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

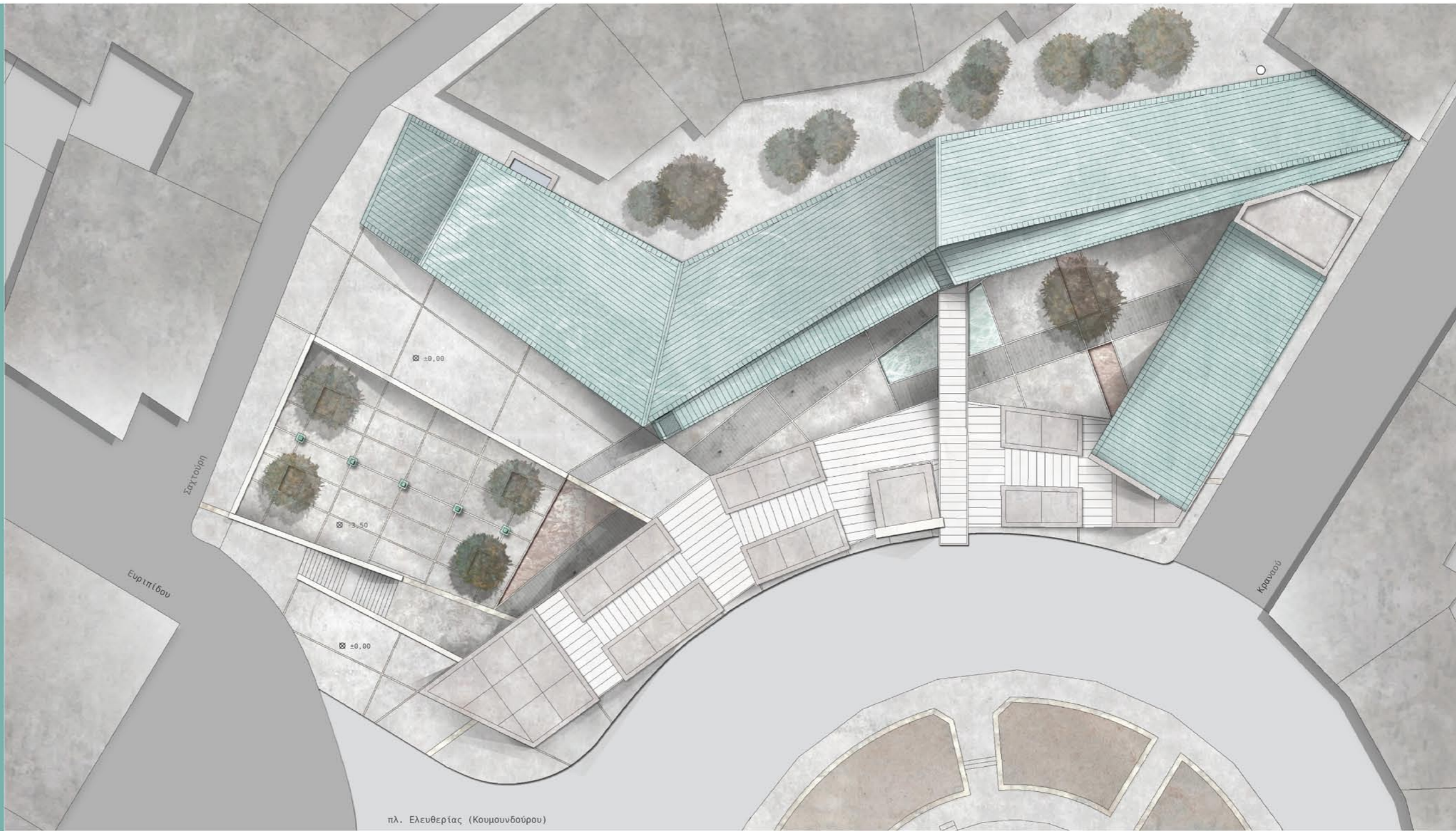
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής: Σταύρος Γυφτόπουλος
σύμβουλοι: Ντίνα Βαίου, Ειρήνη Κλαμπασέα, Βασίλης Τσούρας

Άνω Όψη

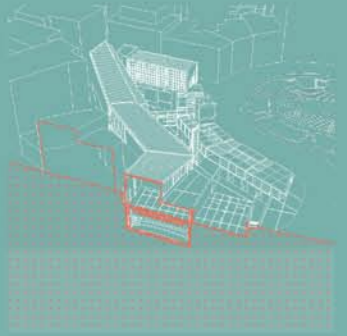
Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής: Σταύρος Γυφτόπουλος
σύμβουλοι: Ντίνα Βαΐου, Ειρήνη Κλαμπασέα, Βασίλης Τσούρας

Τομή
κατά πλάτος
στον χώρο προσευχής

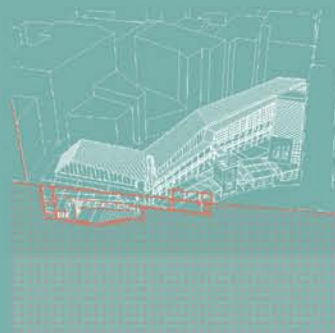
Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

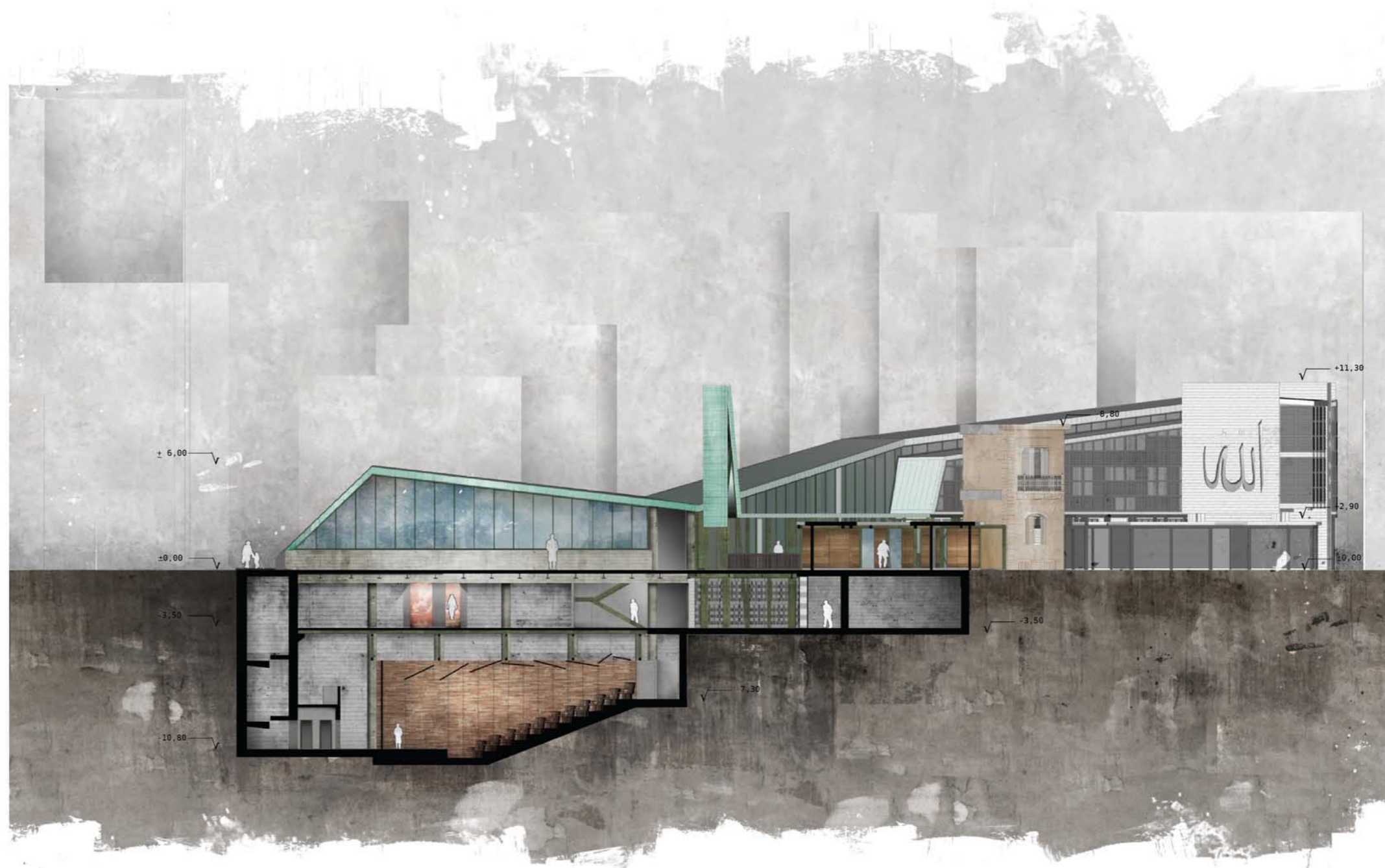
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής: Σταύρος Γυφτόπουλος
σύμβουλοι: Ντίνα Βαΐου, Ειρήνη Κλαμπασέα, Βασίλης Τσούρας

Τομή
κατά μήκος
στον χώρο προσευχής

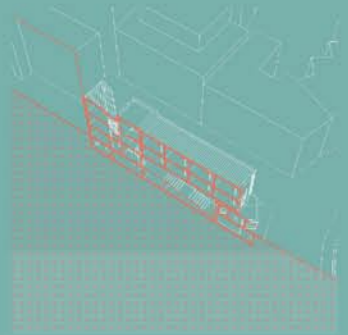
Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής: Σταύρος Γυφτόπουλος
σύμβουλοι: Ντίνα Βαΐου, Ειρήνη Κλαμπασέα, Βασίλης Τσούρας

Τομή
κατά μήκος
στους ξενώνες

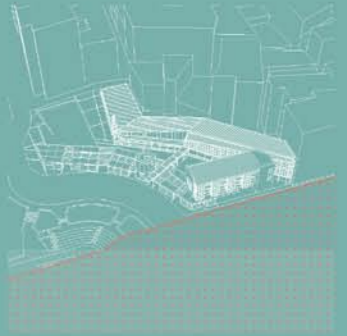
Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής: Σταύρος Γυφτόπουλος
σύμβουλοι: Ντίνα Βαΐου, Ειρήνη Κλαμπασέα, Βασίλης Τσούρας

Όψη
από οδό Κρα-
ναού

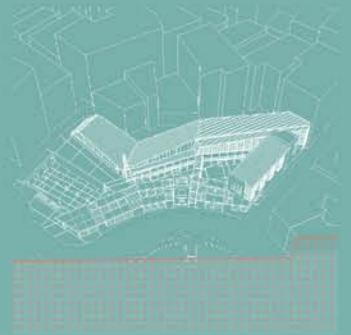
Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής: Σταύρος Γυφτόπουλος
σύμβουλοι: Ντίνα Βαΐου, Ειρήνη Κλαμπασέα, Βασίλης Τσούρας

Όψη
από πλατεία
Κουμουνδούρου

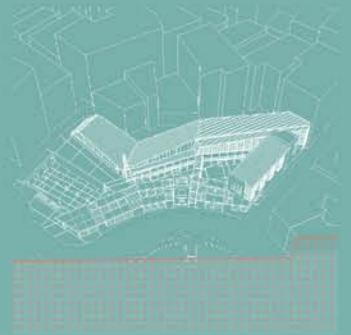
Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΕΧΙΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής: Σταύρος Γυφτόπουλος
σύμβουλοι: Ντίνα Βαΐου, Ειρήνη Κλαμπασέα, Βασίλης Τσούρας

νυκτερινή Όψη
από πλατεία
Κουμουνδούρου

Markaz

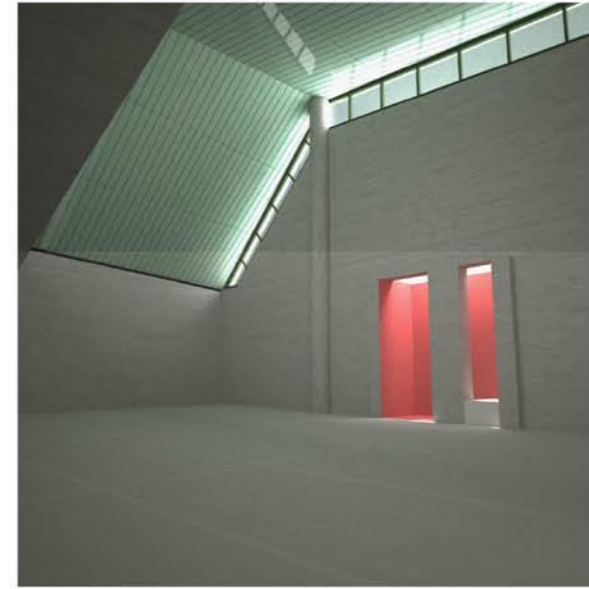
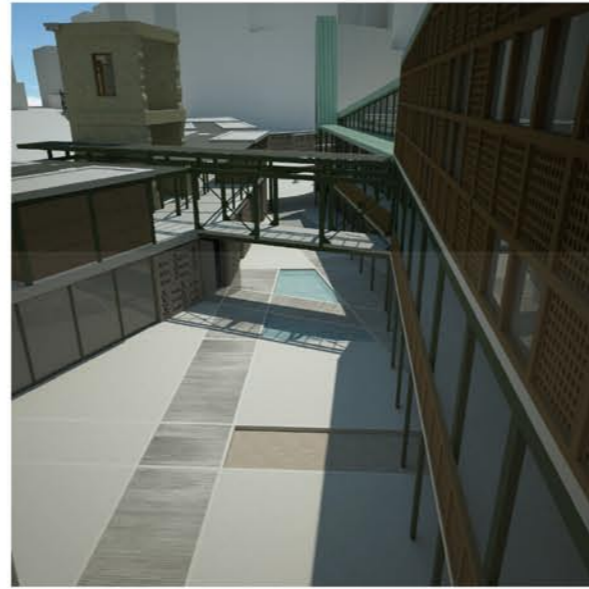
Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής: Σταύρος Γυφτόπουλος
σύμβουλοι: Ντίνα Βαΐου, Ειρήνη Κλαμπασέα, Βασίλης Τσούρας

Φωτορεαλιστικές
απόψεις

Markaz

Ισλαμικό Κέντρο στην
πλατεία Ελευθερίας

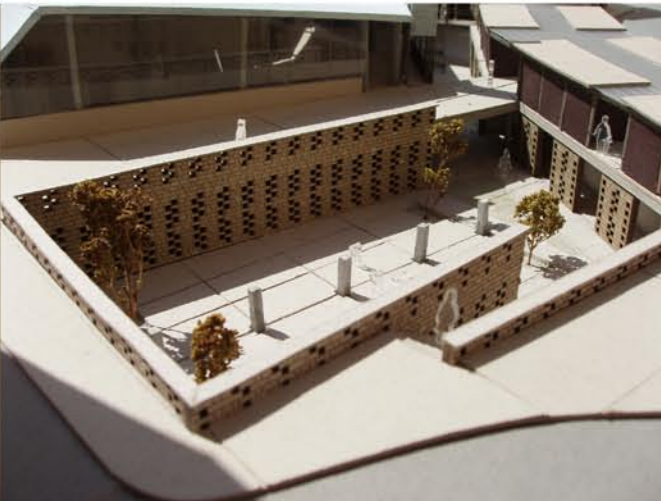
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.
ΤΟΜΕΑΣ 1: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου

επιβλέπων καθηγητής
Σταύρος Γυφτόπουλος

σύμβουλοι
Ντίνα Βαΐου
Ειρήνη Κλαμπασέα
Βασίλης Τσούρας

Μακέτα
τελικής πρότασης

Περίληψη διπλωματικής εργασίας

Η παρούσα διπλωματική αφορά στην πρόταση ενός Ισλαμικού Κέντρου στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας, συγκεκριμένα στην όψη της πλατείας Ελευθερίας ή Κουμουνδούρου όπως είναι συνηθέστερα γνωστή.

Το Ισλάμ αποτελεί πλέον μια λέξη της καθημερινότητάς μας καθώς προβάλλεται συνεχώς μέσα από την παγκόσμια επικαιρότητα.

Η ύπαρξη ενός χώρου προσευχής για τους Μουσουλμάνους της Αθήνας είναι επιτακτική όχι μόνο για τις ανάγκες των πολλών μεταναστών αλλά και για τους Έλληνες Μουσουλμάνους στο θρήσκευμα που το διεκδικούν επί δεκαετίες και αντιμετωπίζονται ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Με μετριοπαθείς υπολογισμούς, υπάρχουν στην Αθήνα τουλάχιστον 100,000 Έλληνες και νόμιμοι μετανάστες πιστοί, που έχουν την καθημερινή ανάγκη για προσευχή.

Η επίσημη, μυθική πλέον, απάντηση της πολιτείας είναι ένας χώρος προσευχής 500 ατόμων, επομένως είναι προφανές ότι ένας μόνο τέτοιος χώρος δεν αρκεί να καλύψει τις ανάγκες των χρηστών του.

Η πλατεία Ελευθερίας επιλέγεται ως θέση της πρότασης εξαιτίας της εγγύτητας στην πύκνωση των υπαρχόντων, ημιπαράνομων χώρων προσευχής και της εύκολης πρόσβασης με Μ.Μ.Μ.. Συμβολικά επίσης, ως μέσο θεσμοποίησης της πολυπολιτισμικότητας που ήδη βιώνει η Αθήνα ανεπιστρεπτή.

Markaz στην αραβική, σημαίνει κέντρο, και χρησιμοποιείται για να δηλώσει και αυτό που ονομάζουμε Ισλαμικό Κέντρο, δηλαδή έναν χώρο προσευχής (τζαμί) που περιστοιχίζεται από διάφορες κοινωνικές και πολιτιστικές χρήσεις. Στην περίπτωση της πρότασης αυτής: καταστήματα (μπαχαρικά, προϊόντα εισαγωγής, είδη λαϊκής τέχνης, καφενείο, εστιατόριο κ.α.), κινηματοθεατρική αίθουσα, χώρους περιοδικών εκθέσεων, αίθουσες σεμιναρίων, βιβλιοθήκη και έναν ξενώνα ολίγων κλινών για μετανάστες.

Κύρια συνθετικά προβλήματα - εργαλεία αποτελούν: 1) ο προσανατολισμός προς την Μέκκα ως κύριο προαπαιτούμενο του χώρου προσευχής 2) η αποκλιμάκωση του ύψους των περιμετρικών κτιρίων και η γεφύρωση του αστικού ιστού με το επίπεδο της πλατείας 3) η αντιμετώπιση της σχέσης τεθλασμένης οικοδομικής γραμμής με την καμπύλη πορεία του δρόμου 4) η ενσωμάτωση της διατηρητέας όψης στην πρόταση.

Η συνθετική λύση αποτελείται από τρεις ενότητες: 1) τον χώρο προσευχής, το καφενείο και τους χώρους πολιτισμού ως τεθλασμένη γραμμή εκ του αντι-στοίχου ορίου του οικοπέδου, που τοποθετούνται μερικώς σε υποβάθμιση στο όπισθεν του οικοπέδου μαζί με τον απαραίτητο αύλειο χώρο προς αναζήτηση εσωστρέφειας και αποφυγή όχλησης 2) την ψηφιοποιημένη καμπύλη της αγοράς, ένα διπλό εσωστρεφές μέτωπο καταστημάτων στο επίπεδο του δρόμου, δημιουργώντας ένα buffer ανάμεσα στην πλατεία και το συγκρότημα 3) τους ξενώνες ως μετριοπαθή όγκο που συνομιλεί με τα απέναντι νεοκλασικά κτίρια.

Η υλικότητα παραπέμπει στα παραδοσιακά mashrabiya της αραβικής αρχιτεκτονικής, με σύγχρονες εκδοχές αυτών στις όψεις αλλά αντίστοιχα screens από τσιμεντόλιθους που περιτειχίζουν την αυλή. Για τις στεγασείς επιλέγεται οξειδωμένος χαλκός κυανοπράσινου χρώματος που παραπέμπει σε τρούλους θρησκευτικών χώρων.

Η πρόταση αυτής της διπλωματικής, δεν στοχεύει στο να αντικαταστήσει το επίσημο, «δρομολογημένο» τέμενος, αλλά εισάγει μια νέα χρήση, υποστηρικτική στο προηγούμενο.

Diploma project summary

This project concerns a theoretical Islamic Center located inside the historical center of downtown Athens, specifically on Eleftherias square, also known as Koumoundrourou square.

Islam is undoubtedly a dominating term in today's media and world news.

The very existence of a prayer hall for Athenian Muslims is not only urgent as required for the many immigrants but has also been demanded for a couple of decades by Greek Muslims, who have been disregarded as second class citizens.

By modest calculations at least 100.000 Greeks and legal immigrants have the need to perform their daily prayers in Athens.

The state's, theoretical response as of yet, is prayer hall for 500 hundred people, therefore it's quite obvious that such a space alone won't be enough to cover the needs of its purposed users.

Eleftherias square has been selected for this project since it's particularly close to the existing semi-legal prayer rooms and is easily accessible by means of public transport. It also bears a symbolic meaning, as a means of institutionalization of the already present and unavoidable multiculturalism of Athens.

Markaz in arabic, means center, and is also used to describe an Islamic Center, that is a prayer hall (essentially a mosque) surrounded by various cultural and social activities. In this very case mini-shops (selling spices, imported goods, oriental works, a traditional coffeeshouse, a restaurant e.t.c.) a cinematheater, areas for periodical exhibitions, seminar rooms, a full blown library and a small hostel for immigrants.

The basic compositional challenges / tools were : 1) the axis and direction towards Mecca, as the single most important prerequisite of the prayer hall 2) the transition from the higher height of the surrounding buildings towards the square's low level 3) compromising the zigzag limits of the plot with the front road's curve and including the old preservable building face into the complex.

The final design is composed by three distinct clusters: 1) the prayer hall, the coffeeshouse and the cultural spaces as a zigzag building form at the back of the plot, seeking privacy along with its complimenting and below ground level exterior areas 2) the digitized curve of the double faced market, extending along the road thus creating a buffer between the complex and the square 3) the hostel, as a modest volume in dialogue with the neoclassical buildings across the road.

The building's materiality refers to the traditional mashrabiya of Islamic architecture with a modern application of these alongside similar in use screens made of concrete blocks that surround the sunk yard. Green oxidized copper is used for covering the roofs, which in turn has references to mosque domes.

This proposal does not seek to replace the already "scheduled", official mosque bur rather to suggest a new, complimentary use.

Ευχαριστούμε εγκάρδια τους καθηγητές μας για την συνεργασία και την υποστήριξή τους κατά την εκπόνηση αυτής της εργασίας, αλλά και τους κυρίους Ναϊμ Ελγαντούρ και Λευτέρη Παυλίδη για την πολύτιμη βοήθειά τους, όπως και τους συμφοιτητές και φίλους μας για το κουράγιο και την ενίσχυση που μας χάρισαν.

Μαρία Μανουρά & Ηρακλής Παπαθεοδώρου